

ส่วนที่ ๒

ยุทธศาสตร์การพัฒนากองกรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

๑.๑ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

วิสัยทัศน์

วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ทั้งนี้ วิสัยทัศน์ดังกล่าวจะต้องสนองตอบต่อผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งเขตอำนาจรัฐ การดำรงอยู่อย่างมั่นคง ยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติ การดำรงอยู่อย่างมั่นคงของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่นมีความมั่นคงทางสังคม ท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ความเจริญเติบโตของชาติ ความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชนความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหารความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกัน ด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก อย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรีไม่เป็นภาระของโลกและสามารถเกื้อกูลประเทศที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจที่ดียิ่งกว่า

ยุทธศาสตร์

ในการที่จะบรรลุวิสัยทัศน์และทำให้ประเทศไทยพัฒนาไปสู่อนาคตที่พึงประสงค์นั้น จำเป็นจะต้องมีการวางแผนและกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาในระยะยาวและกำหนดแนวทางการพัฒนาของทุกภาคส่วนให้ขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์ชาติในระยะยาว เพื่อถ่ายทอดแนวทางการพัฒนาสู่การปฏิบัติในแต่ละช่วงเวลาอย่างต่อเนื่องและมีการบูรณาการ และสร้างความเข้าใจถึงอนาคตของประเทศไทยร่วมกัน และเกิดการรวมพลังของทุกภาคส่วนในสังคมทั้งประชาชน เอกชน ประชาสังคมในการขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อการสร้างและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติและบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือคติพจน์ประจำชาติ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อให้ประเทศมีขีดความสามารถในการแข่งขัน มีรายได้สูงอยู่ในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว คนไทยมีความสุข อยู่ดี กินดี สังคมมีความมั่นคง เสมอภาค และเป็นธรรม ซึ่งยุทธศาสตร์ชาติที่จะใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาในระยะ ๒๐ ปี ต่อจากนี้ไป จะประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

- ๑) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง
- ๒) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- ๓) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน
- ๔) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม
- ๕) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ๖) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

๑) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง

- (๑) เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (๒) ปฏิรูปกลไกการบริหารประเทศและพัฒนาความมั่นคงทางการเมือง ขจัดคอร์รัปชัน สร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม
- (๓) การรักษาความมั่นคงภายในและความสงบเรียบร้อยภายในตลอดจนการบริหารจัดการความมั่นคงชายแดนและชายฝั่งทะเล
- (๔) การพัฒนาระบบ กลไก มาตรการและความร่วมมือระหว่างประเทศทุกระดับ และรักษาคุณภาพความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่
- (๕) การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการผนึกกำลังป้องกันประเทศการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ สร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ
- (๖) การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติและระบบบริหารจัดการภัยพิบัติ รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม
- (๗) การปรับกระบวนการทำงานของกลไกที่เกี่ยวข้องจากแนวดิ่งสู่แนวนอนมากขึ้น

๒) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

- (๑) การพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจ ส่งเสริมการค้า การลงทุน พัฒนาสู่ชาติการค้า
- (๒) การพัฒนาภาคการผลิตและบริการ เสริมสร้างฐานการผลิตเข้มแข็งยั่งยืน ส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยสู่เกษตรยั่งยืนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (๓) การพัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน พัฒนาทักษะ ผู้ประกอบการ ยกระดับผลิตภาพแรงงานและพัฒนา SMEs สู่สากล
- (๔) การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษและเมือง พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และพัฒนาระบบเมืองศูนย์กลางความเจริญ
- (๕) การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการขนส่งความมั่นคงและพลังงาน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการวิจัยและพัฒนา
- (๖) การเชื่อมโยงกับภูมิภาคและเศรษฐกิจโลก สร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนากับนานาประเทศ ส่งเสริมให้ไทยเป็นฐานของการประกอบธุรกิจ ฯลฯ

๓) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน

- (๑) พัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
- (๒) การยกระดับการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึง
- (๓) ปลุกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์
- (๔) การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาวะที่ดี
- (๕) การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย

๔) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาค และเท่าเทียมกันทางสังคม

- (๑) สร้างความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม
- (๒) พัฒนาระบบบริการและระบบบริหารจัดการสุขภาพ
- (๓) มีสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย
- (๔) สร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคม ทูทางวัฒนธรรมและความเข้มแข็งของชุมชน
- (๕) พัฒนาการสื่อสารมวลชนให้เป็นกลไกในการสนับสนุนการพัฒนา

๕) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- (๑) จัดระบบอนุรักษ์ พื้่นฟูและป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ
- (๒) วางระบบบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพทั้ง ๒๕ กลุ่มน้ำ เน้นการปรับระบบการ

บริหารจัดการอุทกภัยอย่างบูรณาการ

- (๓) การพัฒนาและใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (๔) การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (๕) การร่วมลดปัญหาโลกร้อนและปรับตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- (๖) การใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และนโยบายการคลังเพื่อสิ่งแวดล้อม

๖) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

- (๑) การปรับปรุงโครงสร้าง บทบาท ภารกิจของหน่วยงานภาครัฐ ให้มีขนาดที่เหมาะสม
- (๒) การวางระบบบริหารราชการแบบบูรณาการ
- (๓) การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ
- (๔) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- (๕) การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ
- (๖) ให้ทันสมัย เป็นธรรมและเป็นสากล
- (๗) พัฒนาระบบการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ
- (๘) ปรับปรุงการบริหารจัดการรายได้และรายจ่ายของภาครัฐ

๑.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับ ๑๒

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

เป้าหมายที่ ๑ คนไทยทุกกลุ่มวัยมีทักษะและความรู้ความสามารถที่จะเป็นฐานในการพัฒนาประเทศ

แนวทางการพัฒนา

- ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีการพัฒนาทักษะสมองและทักษะทางสังคมที่เหมาะสม
- พัฒนาเด็กวัยเรียนให้มีทักษะการวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ มีทักษะการทำงานและการใช้ชีวิตที่พร้อมเข้าสู่ตลาดงาน
- ส่งเสริมแรงงานให้มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงาน

- พัฒนาศักยภาพของกลุ่มผู้สูงอายุให้มีโอกาสเข้าสู่ตลาดงานเพิ่มขึ้น
- การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรม ที่เหมาะสมกับสังคมสูงวัย

เป้าหมายที่ ๒ คนไทยมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

แนวทางการพัฒนา

- ขยายผลความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษา ภาคเอกชน และผู้เชี่ยวชาญในการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ
- ส่งเสริมระบบทวิภาคีหรือ สหกิจศึกษา
- พัฒนาคุณภาพครู
- พัฒนาสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย
- ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายระหว่างบ้าน วัด โรงเรียนในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

เป้าหมายที่ ๓ คนไทยมีพฤติกรรมเสี่ยงทางสุขภาพที่ลดลงและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

แนวทางการพัฒนา

- พัฒนาความรู้ในการดูแลสุขภาพด้วยตนเอง
- พัฒนารูปแบบการออกกำลังกายและโภชนาการ
- ควบคุมการส่งเสริมการตลาด ในผลิตภัณฑ์ที่ส่งผลเสียต่อสุขภาพ
- สร้างกลไกในการจัดทำนโยบายสาธารณะที่ต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อสุขภาพ

เป้าหมายที่ ๔ คนไทยมีจิตสำนึกพลเมืองและมีความนิยมตาม บรรทัดฐานที่ดีของสังคมไทย

แนวทางการพัฒนา

- การเสริมสร้างความอยู่ดีมีสุข ของสถาบันครอบครัวในการบ่มเพาะคนให้มีคุณภาพ
- การหล่อหลอมคนไทยให้มีความเป็นพลเมืองที่ดี และภาคธุรกิจทำธุรกิจเพื่อสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเป็นธรรมลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

เป้าหมายที่ ๑ ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ของ กลุ่มคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสังคมแตกต่างกัน และแก้ไขปัญหาค่าครองชีพ

แนวทางการพัฒนา

- การพัฒนาระบบฐานข้อมูลรายได้ให้ครอบคลุมประชากรทั่วประเทศ เพื่อขยายความคุ้มครองทางสังคมและการจัดสวัสดิการที่สามารถเจาะจงกลุ่มเป้าหมายได้
- การเสริมสร้างศักยภาพชุมชน การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน และการสร้างความเข้มแข็งการเงินฐานราก โดยสร้างและพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงในชุมชน เสริมสร้างกระบวนการวิจัยในชุมชนเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาในชุมชน ส่งเสริมการใช้ ICT ในการสร้างการจัดการความรู้ในชุมชน ส่งเสริมการประกอบอาชีพของผู้ประกอบการระดับ
- การกำหนดนโยบายการคลังเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคมและเอื้อประโยชน์ต่อกลุ่มคนที่มีรายได้น้อยให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น โดยเพิ่มการจัดเก็บภาษีจากฐานทรัพย์สิน จัดสรรงบประมาณเชิงบูรณาการและเชิงพื้นที่ที่มีการกำหนดเป้าหมายเพื่อลดความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำในสังคมควบคู่ไปกับเป้าหมายทางเศรษฐกิจ

เป้าหมายที่ ๒ เพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการพื้นฐานทางสังคมของรัฐ

แนวทางการพัฒนา

- การให้ความช่วยเหลือทางสังคมเพื่อเป็นแต้มต่อแก่กลุ่มเป้าหมายประชากรร้อยละ ๔๐ ที่มีรายได้ต่ำสุด อาทิ การสร้างโอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพให้แก่กลุ่มเป้าหมายอย่างต่อเนื่องการจัดบริการด้านสุขภาพให้กับประชากรที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล การเพิ่มแต้มต่อในการจัดการคุ้มครองทางสังคมและสวัสดิการ
- การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเสมอภาค โดยการให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายแก่ประชาชน การพัฒนาศักยภาพชุมชนให้มีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรมเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบยุติธรรมชุมชน
- การกระจายการให้บริการภาครัฐทุกประเภทให้มีความครอบคลุมทั่วถึงทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ รวมทั้งการจัดสรรทรัพยากรให้มีการกระจายตัวอย่างเป็นธรรม
- การส่งเสริมความเท่าเทียมทางเพศและบทบาทสตรีในระดับการบริหารและการตัดสินใจทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๑ เศรษฐกิจขยายตัวอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน

แนวทางการพัฒนาด้านการคลัง

- เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการงบประมาณของประเทศ

- พัฒนาการจัดเก็บรายได้ภาครัฐ
- ใช้มาตรการภาษีสร้างแรงจูงใจในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- ปรับโครงสร้าง พื้นฟู และพัฒนาประสิทธิภาพรัฐวิสาหกิจที่มีปัญหาฐานะการเงิน
- ลดความเสี่ยงทางการคลังจากภาระค่าใช้จ่ายด้านสวัสดิการสังคม
- กระจายอำนาจการปกครองทางการคลังให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ทบทวนบทบาทของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ ในการจัดบริการสาธารณะ

แนวทางการพัฒนาทางการเงิน

โดยเพิ่มประสิทธิภาพของระบบการเงินและสถาบันการเงิน ขยายการเข้าถึงบริการทางการเงินพัฒนานวัตกรรมทางการเงินรูปแบบใหม่ ๆ และเพิ่มประสิทธิภาพและเสถียรภาพของสถาบันการเงิน เฉพาะกิจให้เป็นกลไก ที่สนับสนุนดำเนินนโยบายของรัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าหมายที่ ๒ การพัฒนาความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจรายสาขา

แนวทางการพัฒนา

- การพัฒนาภาคการเกษตร โดยพัฒนาแหล่งน้ำ ขยายโอกาสในการเข้าถึงพื้นที่ทำกิน เสริมสร้างขีดความสามารถการผลิตในห่วงโซ่อุตสาหกรรมเกษตร เร่งขยายผลแนวคิดการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และพัฒนาปัจจัยสนับสนุนในการบริหารจัดการภาคเกษตร
- การพัฒนาภาคอุตสาหกรรม โดยพัฒนาความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมศักยภาพปัจจุบัน และวางรากฐานการพัฒนาอุตสาหกรรมสำหรับอนาคต
- การพัฒนาภาคบริการและการท่องเที่ยว โดยเสริมสร้างขีดความสามารถแข่งขันในเชิงธุรกิจของภาคบริการให้เติบโตและสนับสนุนภาคการผลิต ส่งเสริมการลงทุนเพื่อการพัฒนาปัจจัยสนับสนุนภาคบริการและ การท่องเที่ยว และปรับโครงสร้างการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว
- การพัฒนาภาคการค้าและการลงทุน เพื่อรองรับความเป็นชาติการค้า
- การพัฒนาปัจจัยสนับสนุนความสามารถในการแข่งขัน อาทิ ฝีมือแรงงาน ระบบทรัพย์สินทางปัญญา และกฎระเบียบต่าง ๆ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๑ เพิ่มพื้นที่ป่าไม้และแก้ไขปัญหามลพิษทางดินของรัฐ

แนวทางการพัฒนา

- อนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้
- ใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน
- พัฒนาระบบบริหารจัดการที่ดินและแก้ไขการบุกรุกที่ดินของรัฐ
- คุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- วางแผนบริหารจัดการทรัพยากรแร่

เป้าหมายที่ ๒ การใช้ประโยชน์ทรัพยากรน้ำในพื้นที่ ๒๕ ลุ่มน้ำของประเทศอย่างมั่นคง ปลอดภัย และเท่าเทียม

แนวทางการพัฒนา

- น้ำ
- สนับสนุนให้มีแผนแม่บทการจัดการทรัพยากรน้ำแบบบูรณาการในระดับลุ่มน้ำทั้ง ๒๕ ลุ่มน้ำ
 - ปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งระบบ อย่างยั่งยืน
 - นำกระบวนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์มาใช้เป็นเครื่องมือ ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
 - สร้างความมั่นคงและเท่าเทียมด้านน้ำเพื่อการบริโภค อุปโภค และน้ำเพื่อสนับสนุนภาคการผลิต

เป้าหมายที่ ๓ สร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ลดมลพิษและผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน และระบบนิเวศ

แนวทางการพัฒนา

- เร่งรัดแก้ไขปัญหามลพิษจากการจัดการขยะ
- เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการคุณภาพน้ำ และอากาศ
- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเมืองเพื่อรองรับการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- พัฒนาระบบการบริหารจัดการและกลไกแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้านทรัพยากร ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม อาทิ การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์

เป้าหมายที่ ๔ เพิ่มศักยภาพในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

แนวทางการพัฒนา

- ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- บริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ
- การพัฒนาความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศ สู่ความมั่นคง และยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๑ ปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ให้เป็นสถาบันหลักของประเทศตลอดไป

แนวทางการพัฒนา

- จัดกิจกรรมเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์
- เสริมสร้างความมั่นคงและป้องกันการล่องละเมิดสถาบันหลักของชาติ

เป้าหมายที่ ๒ ประเทศชาติมีความมั่นคงทุกมิติ และสังคมมีความสมานฉันท์เพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

- สร้างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับความคิดเห็นที่แตกต่างบนพื้นฐานสิทธิและหน้าที่ตามระบอบประชาธิปไตย

เป้าหมายที่ ๓ พื้นที่จังหวัดชายแดนใต้มีเศรษฐกิจดีขึ้นและประชาชนมีสันติสุขและปลอดภัย

แนวทางการพัฒนา

- จัดความขัดแย้ง ลดความรุนแรง ตามแนวทาง “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” พร้อมทั้งสร้างโอกาสในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่

เป้าหมายที่ ๔ ประเทศไทยสามารถรับมือกับ ภัยคุกคามและมีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

- พัฒนาศักยภาพและความพร้อมกำลังป้องกันประเทศและรักษาผลประโยชน์ของชาติ
- ดำเนินความสัมพันธ์กับต่างประเทศอย่างสมดุล

เป้าหมายที่ ๕ ความเสี่ยงจากการก่อการร้าย ต่ำกว่าอันดับที่ ๒๐ และดัชนีเบอร์ต่ำกว่าอันดับที่ ๑๐ ของโลก

แนวทางการพัฒนา

- พัฒนาระบบงานด้านการข่าวกรอง ควบคู่กับการพัฒนาแผนหลักนิยมที่เกี่ยวข้องให้มี

ประสิทธิภาพ

เป้าหมายที่ ๖ สาธารณภัยต่าง ๆ มีแนวโน้มลดลง

แนวทางการพัฒนา

- พัฒนาระบบการแจ้งเตือน การป้องกัน การเผชิญเหตุ ในภาวะวิกฤติ

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ และธรรมาภิบาลในสังคมไทย

เป้าหมายที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารจัดการภาครัฐ และประสิทธิภาพการประกอบธุรกิจให้อยู่ในอันดับสองของอาเซียน

แนวทางการพัฒนา

- ปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงาน บทบาท ภารกิจ และคุณภาพบุคลากรภาครัฐ ให้มีความโปร่งใสทันสมัย คล่องตัว มีขนาด ที่เหมาะสม เกิดความคุ้มค่า
- ปรับปรุงกระบวนการงบประมาณ และสร้างกลไกในการติดตามตรวจสอบการเงิน การคลัง ภาครัฐ เพื่อให้การจัดสรรและการใช้จ่ายมีประสิทธิภาพ
- เพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับการให้บริการสาธารณะให้ได้มาตรฐานสากล

เป้าหมายที่ ๒ เพิ่มจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีการบริหารจัดการที่ดี

แนวทางการพัฒนา

- เร่งทบทวนการกระจายอำนาจการถ่ายโอนภารกิจเรื่องการศึกษาและสาธารณสุข
- พัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากร
- เพิ่มความคล่องตัวในการบริหารจัดการ และปรับปรุงระบบบริหารจัดการรายได้และ เงินอุดหนุนของท้องถิ่น

เป้าหมายที่ ๓ เพิ่มคะแนนดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชันให้อยู่ สูงกว่าร้อยละ ๕๐

แนวทางการพัฒนา

- ปลุกฝังให้คนไทยไม่โกง
- ป้องกันการทุจริต โดยอุดช่องโหว่ของกฎหมายในการต่อต้าน การทุจริต
- วางระบบและกระบวนการจัดการต่อกรณีทุจริตให้มีประสิทธิภาพ

เป้าหมายที่ ๔ ลดข้อร้องเรียนของประชาชนที่ไม่ได้รับ การอำนวยความสะดวกอย่างเสมอภาคเป็นธรรม

แนวทางการพัฒนา

- ปฏิรูปกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมให้มีความทันสมัย เป็นธรรม และสอดคล้องกับข้อบังคับสากลหรือข้อตกลงระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

เป้าหมายที่ ๑ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ในภาพรวม

แนวทางการพัฒนา

- พัฒนาระบบขนส่งทางราง ขนส่งสาธารณะ ในเขตเมือง โครงข่ายทางถนน ระบบขนส่งทางอากาศและระบบขนส่งทางน้ำ

เป้าหมายที่ ๒ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านระบบคมนาคม

แนวทางการพัฒนา

- สนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ที่เกิดจากลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน และพัฒนาระบบการกำกับดูแลในระบบขนส่ง

เป้าหมายที่ ๓ การพัฒนาระบบโลจิสติกส์

แนวทางการพัฒนา

- พัฒนาและยกระดับมาตรฐานระบบบริหารจัดการโลจิสติกส์และ โซ่อุปทาน ระบบการอำนวยความสะดวกทางการค้า และบริหารจัดการระบบติดตามประเมินผล การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ ของประเทศ

เป้าหมายที่ ๔ การพัฒนาด้านพลังงาน

แนวทางการพัฒนา

- ส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน
- จัดหาพลังงานให้เพียงพอต่อความต้องการใช้ และสร้าง ความมั่นคงทางพลังงาน
- เพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการ การผลิต และการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานสะอาด
- ส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางพลังงานและเพิ่มโอกาสของคนไทยในการพัฒนาพลังงาน ในภูมิภาคอาเซียน

เป้าหมายที่ ๕ การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล

แนวทางการพัฒนา

- พัฒนาและปรับปรุงโครงสร้าง พื้นฐานโทรคมนาคมของประเทศ ให้ทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ
- ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในการสร้างมูลค่าเพิ่มทางธุรกิจ
- ส่งเสริมนวัตกรรม การวิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมดิจิทัลและเทคโนโลยีอวกาศของไทย
- พัฒนาความรู้และทักษะของประชาชน
- สร้างความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์

เป้าหมายที่ ๖ การพัฒนาสาธารณสุขการ (น้ำประปา)

แนวทางการพัฒนา

- พัฒนาระบบน้ำประปา ให้ครอบคลุมและทั่วถึง
- บริหารจัดการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพและการสร้างนวัตกรรม

- เร่งรัดการลดอัตราน้ำสูญเสียในเชิงรุกควบคู่กับการบำรุงรักษาเชิงป้องกันของระบบประปาทั่วประเทศ

- เร่งปรับปรุงโครงสร้าง การบริหารกิจการประปา

ยุทธศาสตร์ที่ ๘ การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม

เป้าหมายที่ ๑ เพิ่มสัดส่วนค่าใช้จ่ายการลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา สู่ร้อยละ ๑.๕ ของ GDP และมีสัดส่วนการลงทุนวิจัยและพัฒนาของภาคเอกชนต่อภาครัฐเป็น ๗๐:๓๐

แนวทางการพัฒนา

- เร่งส่งเสริมให้เกิดสังคมนวัตกรรม และผลักดันงานวิจัยสู่การใช้ประโยชน์ โดยเสริมสร้างนวัตกรรมภาคธุรกิจ พัฒนานวัตกรรมภาครัฐและภาคสังคม ตลอดจนผลักดันงานวิจัยสู่นวัตกรรมเพื่อให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า

- พัฒนาสภาวะแวดล้อมของการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม

เป้าหมายที่ ๒ เพิ่มจำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาเป็น ๒๕ คนต่อประชากร ๑๐,๐๐๐ คน

แนวทางการพัฒนา

- เร่งการผลิตบุคลากรสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้พอเพียงและสอดคล้องกับความต้องการในอนาคต เร่งสร้างนักวิจัยมืออาชีพ

- พัฒนาศักยภาพนักวิจัยให้มีทั้งความรู้และความเข้าใจในเทคโนโลยี

- พัฒนาเส้นทางความก้าวหน้าในสายอาชีพของบุคลากรวิจัยทั้งในหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

- ดึงดูดบุคลากรผู้เชี่ยวชาญ นักวิจัย และนักวิทยาศาสตร์ในต่างประเทศ ให้มาทำงานในประเทศไทย

- ส่งเสริมระบบการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงระหว่างวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์

- ส่งเสริมการเรียนรู้สู่การเป็นผู้ประกอบการ

- พัฒนาตลาดรองรับงานสำหรับบุคลากรวิจัย

เป้าหมายที่ ๓ เพิ่มอันดับความสามารถการแข่งขันโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และด้านเทคโนโลยี จัดโดย IMD ให้อยู่ในลำดับ ๑ ใน ๓๐

แนวทางการพัฒนา

- ปรับปรุงและพัฒนาระบบรองรับเทคโนโลยีสำคัญ ๆ ให้เกิดประสิทธิภาพ

- ส่งเสริมการพัฒนาระบบคุณภาพและมาตรฐาน

- สนับสนุนให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนจัดตั้งศูนย์วิจัยพัฒนาในประเทศ

- สนับสนุนเครื่องมือทางการเงินใหม่ ๆ และหลากหลายเพื่อเป็นกลไกระดมทุน

- เร่งพัฒนาและประชาสัมพันธ์ศูนย์แห่งความเป็นเลิศทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และอุทยานวิทยาศาสตร์ทั้งส่วนกลางและภูมิภาค

- สนับสนุนให้เกิดการทำงานและแบ่งปันทรัพยากรด้านอุปกรณ์ เครื่องมือ และห้องปฏิบัติการทดลองระหว่างสถาบันวิจัย สถาบันการศึกษา ภาครัฐ และภาคเอกชน

แนวทางการพัฒนา : ด้านการบริหารจัดการ

- ส่งเสริมการปรับโครงสร้างและบทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- จัดให้มีระบบประเมินความสามารถด้านนวัตกรรมของสถาบันวิจัย
- ส่งเสริมให้มีราชบัณฑิตสภาทางวิทยาศาสตร์ ผ่านทางกลไกที่มีอยู่
- ปรับระบบการบริหารจัดการงบประมาณ
- ส่งเสริมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการจัดทำแผนปฏิบัติการวิจัยและนวัตกรรมรายสาขา

ยุทธศาสตร์ที่ ๙ การพัฒนาภูมิภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ

เป้าหมายที่ ๑ ช่องว่างรายได้ระหว่างภาคลดลง และมีการกระจายรายได้ของประชาชนอย่างเป็นธรรมมากขึ้น

แนวทางการพัฒนา

- พัฒนาการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและความยั่งยืน / ยกระดับการท่องเที่ยวสู่นานาชาติ / เสริมสร้างมาตรฐานสินค้าและธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยว

- พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร
- พัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปไปสู่ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง
- พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม / วางระบบป้องกันและแก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรม

- เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- พัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุ
- ยกระดับฐานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

เป้าหมายที่ ๒ เมืองศูนย์กลางของจังหวัดเป็นเมืองน่าอยู่และปลอดภัย สิ่งแวดล้อมดี เศรษฐกิจดี และการเดินทางสะดวก

แนวทางการพัฒนา

- พัฒนาเมืองหลัก พัฒนาสภาพแวดล้อมเมืองศูนย์กลาง ของจังหวัดให้เป็นเมืองน่าอยู่ และปลอดภัยพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะในเขตเมือง รักษา อัตลักษณ์ของเมือง เพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร จัดการเมือง

- พัฒนาเมืองสำคัญ อาทิ กรุงเทพฯ เมืองปริมณฑล ขอนแก่น นครราชสีมา ภูเก็ต หาดใหญ่ และเมืองใหม่บริเวณชุมทางเชื่อมโยงการขนส่งระบบรางที่เกิดขึ้นใหม่ที่สำคัญ

เป้าหมายที่ ๓ พื้นที่ฐานเศรษฐกิจหลักมีระบบการผลิตที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม

แนวทางการพัฒนา

- เร่งรัดการแก้ปัญหามลพิษและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เศรษฐกิจหลักให้เกิดผลในทางปฏิบัติ อย่าง เป็นรูปธรรม

- สนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ฐานเศรษฐกิจหลัก
- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและคุณภาพบริการสังคมเพื่อรองรับการดูแลคุณภาพชีวิต

ประชาชนและการเป็นฐานเศรษฐกิจหลักของประเทศ

เป้าหมายที่ ๔ พื้นที่เศรษฐกิจใหม่บริเวณชายแดนมีการพัฒนาที่เกิดผลเป็นรูปธรรม

แนวทางการพัฒนา

- ส่งเสริมและอำนวยความสะดวก การลงทุนในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน
- สนับสนุนการพัฒนากิจกรรมเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และยกระดับกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่
- ส่งเสริมให้ภาคประชาชนและภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องเข้ามา มีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการพัฒนา
- บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษชายแดน

ยุทธศาสตร์ที่ ๑๐ การต่างประเทศ ประเทศเพื่อนบ้าน และภูมิภาค

เป้าหมายที่ ๑ ประเทศไทยมีบทบาทหน้าที่ในภูมิภาคทั้งด้านโลจิสติกส์ การค้า การบริการและการลงทุน

แนวทางการพัฒนา

- เร่งพัฒนาความเชื่อมโยงด้าน การคมนาคมขนส่ง โลจิสติกส์ และโทรคมนาคม ภายใต้ความร่วมมือระดับ อนุภูมิภาคและภูมิภาคอาเซียน

เป้าหมายที่ ๒ ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการกระจายความเจริญในภูมิภาคเอเชีย กลุ่มอาเซียน และอนุภูมิภาค

แนวทางการพัฒนา

- พัฒนาและส่งเสริม ให้ไทยเป็นฐานของการประกอบธุรกิจและการบริการและการลงทุนที่มีสมรรถนะสูงและ เป็นที่ยอมรับในภูมิภาค

เป้าหมายที่ ๓ ระบบห่วงโซ่มูลค่าในอนุภูมิภาค และภูมิภาคอาเซียน มีความเชื่อมโยงกัน เพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง

แนวทางการพัฒนา

- ส่งเสริม Outward Investment เพื่อขยายฐานการผลิต การค้า การบริการ ของผู้ประกอบการไทยสร้างผลตอบแทนจากเงินทุนและ Know how ของไทย และพัฒนาประเทศไทยไปสู่การเป็นชาติการค้า (Trading Nation)

เป้าหมายที่ ๔ ไทยมีภาพลักษณ์ที่ดี เป็นที่เชื่อมั่นของนานาชาติในฐานะประเทศที่มาตรฐานดำเนินการต่าง ๆ เป็นไปตามมาตรฐานสากลและบรรทัดฐานระหว่างประเทศ

แนวทางการพัฒนา

- มุ่งเปิดประตูการค้าและพัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ในลักษณะหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ (Strategic Partner) ทั้งในระดับ อนุภูมิภาคและภูมิภาค ที่มีความเสมอภาคกัน

เป้าหมายที่ ๕ ไทยเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา ที่สำคัญทั้งในระดับ อนุภูมิภาคและภูมิภาค โดยมีส่วนร่วมสำคัญในการกำหนดบรรทัดฐานระหว่างประเทศ

แนวทางการพัฒนา

- การสร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาประเทศในอนุภูมิภาค ภูมิภาค และนานาชาติ
- การเข้าร่วมเป็นภาคีความร่วมมือระหว่างประเทศระหว่างภูมิภาค

เป้าหมายที่ ๖ ภาคเอกชนไทย มีเครือข่ายและองค์ความรู้ ที่ส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันการขยายตลาด ทั้งตลาดเดิมและตลาดใหม่

แนวทางการพัฒนา

- บุคลากร ความร่วมมือของหน่วยงานต่าง ๆ ภายในประเทศ และภารกิจด้านการต่างประเทศ

๑.๓ แผนพัฒนาภาค / แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด / แผนพัฒนาจังหวัด

ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดนราธิวาส (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕)

วิสัยทัศน์ “เศรษฐกิจมั่นคง การค้าเฟื่องฟู นรนาอยู่ มั่งคั่งสันติสุขอย่างยั่งยืน”

คำอธิบายวิสัยทัศน์

เศรษฐกิจมั่นคง หมายถึง การที่ระบบเศรษฐกิจของจังหวัดนราธิวาส มีองค์ประกอบ ดังนี้

๑) สนับสนุนการเพิ่มศักยภาพของฐานการผลิตจากฐานรายได้เดิม

๑.๑) ภาคการเกษตร : เน้นการเพิ่มผลผลิตภาคการเกษตร เช่น ยางพารา ปาล์ม น้ำมัน ไม้ผล ปศุสัตว์ ประมง ให้มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน พร้อมทั้งสนับสนุนกระบวนการของตลาดกลางเกษตรชายแดนใต้ ณ อำเภอเยื่อ ที่จะเป็แหล่งรับซื้อและกระจายผลผลิตภาคการเกษตรไปยังภูมิภาคต่างๆ ทั้งในประเทศ และ ต่างประเทศ รวมทั้งการพัฒนาผลผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานในระดับกลางส่งออกโดยการส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรมเพื่อการสร้างสรรคคุณค่า มูลค่าของผลผลิต ผลิตภัณฑ์ และตราสินค้าของจังหวัดจากฐานการเกษตร

๑.๒) ภาคการท่องเที่ยว : เน้นการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ให้มีคุณภาพ และได้มาตรฐาน พร้อมทั้งการสร้างสรรคกิจกรรมการท่องเที่ยวใหม่ จากต้นทุนของจังหวัดที่เกิดบริการที่มีมูลค่าสูง

๒) สนับสนุนการเพิ่มศักยภาพของฐานการผลิตจากฐานรายได้ใหม่

๒.๑) เพิ่มศักยภาพสินค้า OTOP ผลิตภัณฑ์ชุมชน เช่น กรือโปะ ใบไม้สีทอง ผ้าบาติก รังนก ผลิตภัณฑ์ส้มแขก เป็นต้น ให้เป็นตราสินค้าพรีเมียม และได้มาตรฐานการส่งออก และพัฒนาโอกาสทางการตลาดในระบบดิจิทัล

๒.๒) เป็นเมืองเศรษฐกิจจากฐานการเกษตรอุตสาหกรรมเพิ่มค่าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เช่น อุตสาหกรรมแปรรูปยางพารา, เวชสำอางจากข้าวหอมกระดังงา เป็นต้น และอุตสาหกรรมต่อเนื่อง และอุตสาหกรรมฮาลาล (อาหารและไม่ใช่อาหาร)

๒.๓) การเติบโตของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอย่างครบวงจร และส่งเสริมการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่เพิ่มเติม ประกอบด้วย การท่องเที่ยวเชิงสนทนาและการกีฬา และอีเวนต์ส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่

๓) พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจใหม่

๓.๑) เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (๕ ตำบล ๕ อำเภอ)

๓.๒) เมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยม มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

๔) รายได้ต่อหัวของประชากรเพิ่มสูงขึ้น การกระจายรายได้เป็นไปอย่างทั่วถึง เศรษฐกิจในชุมชนดีขึ้น

๕) คุณภาพของแรงงาน ผู้ประกอบการ วิสาหกิจชุมชน และผู้ประกอบการใหม่มีความพร้อมในการสร้างสรรค์เศรษฐกิจจังหวัดให้มีศักยภาพที่แข่งขันได้

การค้าเฟื่องฟู หมายถึง การที่การค้าของจังหวัดนราธิวาส มีองค์ประกอบ ดังนี้

๑) จังหวัดนราธิวาสมุ่งเป็นจังหวัดแห่งการค้า (Trading Provincial) โดยมีเมืองสุไหงโก-ลกเป็นต้นแบบการค้าขายระหว่างประเทศและมีการค้าชายแดนทั้ง ๓ ด้าน (ด้านตากใบ ด้านบูเกะตา ด้านสุไหงโก-ลก) ที่มีมาตรฐานการจัดการด่าน เพื่อการค้าระดับสากล และมีปริมาณรวมของการค้าชายแดนเติบโตอย่างต่อเนื่อง

๒) การบริการ ธุรกิจค้าส่ง ค้าปลีก เติบโตอย่างมีคุณภาพ มีระบบบริการที่มีมาตรฐานการค้าชายแดนในระดับต้นแบบที่ดีของประเทศ

๓) การคมนาคม การขนส่ง และโลจิสติกส์เชื่อมโยงอย่างเป็นระบบครบวงจร โครงสร้างพื้นฐานเอื้อต่อการค้า และการพัฒนาจังหวัดให้เป็นเมืองการค้า เมืองที่น่าลงทุนในระดับประเทศและนานาชาติ

๔) เกิดธุรกิจขนาดใหญ่ ธุรกิจท้องถิ่น ธุรกิจรุ่นใหม่ และวิสาหกิจชุมชนในทั่วทุกพื้นที่ของจังหวัดที่เชื่อมโยงการค้าชายแดนและสร้างรายได้และเงินหมุนเวียนในจังหวัด

นรนาอยู่ หมายถึง การที่สังคมเมืองนราธิวาส มีองค์ประกอบดังนี้

๑) เป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่มีความเข้มแข็ง มีอัตลักษณ์ของจังหวัดที่ชัดเจนเป็นที่รับรู้และเชื่อมั่นของประชาชน สังคม ประเทศชาติและระดับนานาชาติ

๒) ประชาชนมีคุณภาพ มีความตื่นรู้ พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงอย่างเท่าทัน และคงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ที่ดีงามของนราธิวาส เป็นเมืองแห่งการเรียนรู้ เมืองแห่งการศึกษาที่ได้มาตรฐาน และเท่าเทียมกันทุกพื้นที่ และวัยเรียน เยาวชน วัยทำงานมีศักยภาพทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ประชาชนมีทักษะสากล (ภาษาอังกฤษ และเทคโนโลยีสารสนเทศ) และพร้อมสู่สังคมดิจิทัล

๓) ระบบบริการของรัฐทุกระดับมีคุณภาพ เข้าถึงประชาชนอย่างทั่วถึง เป็นบริการที่มีความทันสมัย ยุคดิจิทัล มีธรรมาภิบาลโดดเด่นในการมีส่วนร่วมของประชาชน และ ยึดหลักในการพัฒนาโดยใช้พื้นที่เป็นฐานอย่างเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนาให้เกิดความยั่งยืนด้วยกลไกประชารัฐ

๔) ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี และยึดวิถีการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีงาน มีอาชีพ มีรายได้ที่มั่นคง มีศักยภาพในการพึ่งตนเองสูงขึ้น

๕) ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรทางธรรมชาติ ไม่มีภัยพิบัติ และเป็นเมืองสิ่งแวดล้อมที่ดี อากาศบริสุทธิ์ บ้านเมืองสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย

มุ่งสู่สันติสุขที่ยั่งยืน หมายถึง ความมั่นคง ความสงบเรียบร้อยและสันติสุขที่ยั่งยืน มีองค์ประกอบดังนี้

๑) กองกำลังประจำถิ่น กองกำลังภาคประชาชนมีความเข้มแข็ง และมีขีดความสามารถในการรักษาความสงบเรียบร้อย โดยการวางระบบป้องกันภัยคุกคามในพื้นที่ด้วยการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการทำงานแบบเชิงรุกเข้าถึงทุกพื้นที่ตลอด ๒๔ ชั่วโมง

๒) เครือข่ายชุมชนมีความเข้มแข็งและมีบทบาทความเป็นผู้นำในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ในพื้นที่ (ผู้นำท้องถิ่น/ศาสนา/สตรี) สร้างความเข้าใจกับทุกฝ่าย ทุกภาคส่วน และมีเวทีให้ทุกฝ่ายได้แสดงความคิดเห็น พร้อมทั้งการบูรณาการความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ในการแก้ไขปัญหาาร่วมกันในทุกมิติ

๓) ประชาชนมีความปลอดภัย สงบสุข อยู่อย่างเข้าใจซึ่งกันและกัน มีความภาคภูมิใจในพื้นที่ และมีความเข้มแข็ง

๔) ปัญหาสังคมทางอาชญากรรม ยาเสพติด การก่อการร้ายลดลง โดยมีฐานจากการจัดการแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา

๕) ภัยคุกคามต่อจังหวัดในทุกประเภทได้รับการให้ลดลงในทุกพื้นที่อย่างเป็นระบบมีประสิทธิภาพ และยั่งยืน

๖) ประชาชนมีหลักยึดและมีวิถีชีวิตบนฐานของหลักธรรมทางศาสนาและอยู่ร่วมกันบนความหลากหลายของประเพณี และวัฒนธรรม

๗) ความมีประสิทธิภาพในการบูรณาการภารกิจความมั่นคงในทุกระดับด้วยคุณภาพของบุคลากร และระบบงานที่ทันสมัย ได้รับการยอมรับและเชื่อมั่นไว้วางใจจากประชาชน

๒.๑.๒ พันธกิจ (Mission)

๑) พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพเศรษฐกิจ ภาคการเกษตร การค้า การลงทุน การบริการ การท่องเที่ยวและอุตสาหกรรมให้เข้มแข็งและยั่งยืนบนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียงภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์

๒) ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ลดความเหลื่อมล้ำ เติบโตความเท่าเทียม และความเข้าใจในความแตกต่างภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม

๓) เสริมสร้างความมั่นคงของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้มีความอุดมสมบูรณ์ และเป็นหลักประกันในการพัฒนาของจังหวัดในทุกมิติ

๔) สร้างความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สินแก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่

๕) พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ และบริการคุณภาพ ทันสมัย สู่ภาครัฐดิจิทัลและประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล

๓. เป้าประสงค์รวม (Ultimate Goal)

๑) เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดนราธิวาสมีมูลค่าเพิ่มขึ้นเติบโตไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒

๒) ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีความมั่นคงในชีวิตปัญหาความยากจนครัวเรือนยากจนที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. สามารถพึ่งตนเองได้เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๕๑ ต่อปี

๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัด

๕. ประเด็นยุทธศาสตร์

๕.๑ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ : เสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ส่งเสริมการค้า การลงทุน และการค้าชายแดน (Strengthening for Economic Stability Trading and Investment Promotion and Border Trading)

๑) แนวคิด หลักการของประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue Concept)

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนราธิวาส (Gross Provincial Product : GPP) ณ ราคาประจำปี ๒๕๕๙ มีมูลค่าเท่ากับ ๔๒,๑๑๐ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาที่มีมูลค่ารวม ๓๘,๔๗๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙.๔๔ มีขนาดเศรษฐกิจเล็กเมื่อเทียบกับภาคใต้ คิดเป็นสัดส่วน ๓.๑ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคใต้ เป็นลำดับสุดท้ายของกลุ่มภาคใต้ชายแดน รองจากจังหวัดปัตตานีและจังหวัดยะลา โครงสร้างเศรษฐกิจ เป็นภาคบริการร้อยละ ๕๔.๗๗ ภาคเกษตรร้อยละ ๓๐.๙๘ ภาคการค้า ร้อยละ ๙.๓๖ และภาคอุตสาหกรรมร้อยละ ๔.๙๐ เศรษฐกิจของจังหวัดเริ่มหดตัวอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ สาเหตุหลักเกิดจากสาขาภาคการเกษตรซึ่งเดิมมีบทบาทสำคัญทางเศรษฐกิจของจังหวัดเริ่มหดตัวอย่างต่อเนื่อง ผลจากการลดลงของผลผลิตจากการเกษตรที่สำคัญ คือ ยางพารา สาเหตุหลักเกิดจากยางพารา เริ่มลดลงอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ นอกจากนี้ผลผลิตด้านการเกษตรอื่นๆ ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจ รองจากยางพารา เช่น ลองกองทุเรียน เงาะ และมังคุด ปริมาณผลผลิตลดลงค่อนข้างมาก และมีความผันผวนของราคาผลผลิต ตามสถานการณ์การตลาดในด้านภาวะการณ์ลงทุนด้านอุตสาหกรรมในจังหวัด แต่อย่างไรก็ตาม ในปี ๒๕๕๗ เศรษฐกิจของจังหวัดเริ่มขยายตัวปี ๒๕๕๘ หดตัวเล็กน้อย และในปี ๒๕๕๙ ขยายตัวถึงร้อยละ ๓.๖๙

ผลจากการพิจารณาข้อมูลการลงทุนอุตสาหกรรมในเดือนธันวาคม ๒๕๕๙ เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงระยะเวลาเดียวกันกับปีที่ผ่านมา ไม่มีผู้ขออนุญาตประกอบกิจการ และไม่มีโรงงานเล็กประกอบกิจการแต่อย่างใด เนื่องจากนักลงทุนส่วนใหญ่วิตกกังวลสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ที่มีอยู่อย่างต่อเนื่อง ส่งผลต่อการตัดสินใจลงทุนเป็นอย่างมาก แม้สิทธิประโยชน์ส่งเสริมการลงทุนในจังหวัดนราธิวาสซึ่งอยู่ในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจและเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ จะสูงกว่าพื้นที่อื่นๆ แล้วก็ตาม แต่ยังไม่สามารถจูงใจนักลงทุนให้มาลงทุนในพื้นที่ได้ โดยในปี ๒๕๖๐ จังหวัดนราธิวาส มีโรงงานอุตสาหกรรมตามพระราชบัญญัติโรงงานอุตสาหกรรมตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ ทั้งสิ้น ๔๑๑ โรง แบ่งเป็นโรงงานจำพวก ๑ จำนวน ๑๓๔ โรง เงินลงทุน ๒๑,๔๒๔,๗๐๙ บาท จำพวก ๒ จำนวน ๖๑ โรง เงินลงทุน ๗๙,๐๒๗,๔๐๐ บาท จำพวก ๓ จำนวน ๒๑๖ โรง มีเงินลงทุนทั้งสิ้น ๒,๗๙๔,๖๑๖,๔๓๖.๑๖ บาท

ด้านการค้าส่ง ค้าปลีก ในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส มีผู้ประกอบการด้านธุรกิจค้าปลีกค้าส่งเป็นรายย่อยในพื้นที่ ซึ่งปัญหาการค้าปลีกค้าส่งได้รับผลกระทบจากธุรกิจรายใหญ่ที่เข้าแทรกแซงในระบบธุรกิจท้องถิ่น เช่น เซเว่น อีเลฟเว่น (7 – Eleven)

การค้าชายแดนของจังหวัดนราธิวาสมีชายแดนติดกับประเทศมาเลเซียบริเวณรัฐกลันตัน โดยมรดานชายแดนที่สำคัญ ๓ แห่ง ประกอบด้วยด่านชายแดนสุโงโก – ลก ด่านชายแดนบูเกะตา และด่านชายแดนตากใบ ในปี ๒๕๖๐ มีมูลค่าการค้ารวม ๔,๒๓๘.๔๗ ล้านบาท แยกเป็นมูลค่าส่งออก ๑,๑๓๑.๕๒ ล้านบาท มูลค่านำเข้า ๓,๑๐๖.๙๕ ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา (ปี ๒๕๕๙ มีมูลค่าการค้าชายแดน ๔,๗๑๙.๒๕ ล้านบาท) มูลค่าการค้าลดลง จำนวน ๔๘๐.๗๕ ล้านบาท หรือร้อยละ ๑๑.๓๔ ปี ๒๕๕๙ โดยผ่านด่านศุลกากรสุโงโก- ลก ๓,๑๓๙.๑๐ ล้านบาท

คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๐๖ ด้านศุลกากรตากใบ ๑,๑๒๐.๕๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๔๔ และด้านศุลกากรบูเกะตา ๒๓.๘๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๖ สินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ ไม้แปรรูป มะพร้าวผลแก่ ปอกเปลือก ยางมะตอย พลาสติกแข็ง และหนังโคทั้งตัวหมักเกลือ ส่วนสินค้าส่งออกสำคัญ ได้แก่ พลาสติก เครื่องทำน้ำแข็ง แป้งมันสำปะหลัง ยางก้อนถ้วย และหินแกรนิต เป็นต้น สำหรับสาเหตุที่จังหวัดนราธิวาสมีมูลค่าการค้าชายแดน ปี ๒๕๕๙ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๘ มีมูลค่า ๓,๓๕๓.๔๒ ล้านบาท สูงถึงร้อยละ ๔๐.๗๒ ที่สำคัญคือ มีเรือติดตั้งและวางสายเคเบิลใต้น้ำพร้อมอุปกรณ์, เคเบิลใยแก้วนำแสง และอุปกรณ์สำหรับเชื่อมต่อเคเบิลใยแก้วนำแสงโดยสินค้าดังกล่าวใช้ในการเชื่อมโยงสัญญาณโทรศัพท์ระหว่างประเทศใต้ทะเลฝั่งอันดามันตลอดแนวไทย-มาเลเซีย-กัมพูชา ของบริษัท ซิมโพนี คอมมูเนเคชั่น จำกัด (มหาชน) เข้ามาทางด้านศุลกากรตากใบ ซึ่งเรื่องลำดับดังกล่าวไม่ได้เข้ามาเป็นประจำ นานๆ ครั้ง จะผ่านเข้ามา โดยมูลค่าการค้าชายแดนที่เกิดขึ้นจากเรือลำ ดังกล่าว เท่ากับ ๑,๑๐๕.๙๓ ล้านบาท ส่งผลให้มูลค่าการค้าชายแดน มีค่าสูงมากเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๘

สำหรับการท่องเที่ยวจังหวัดนราธิวาส มีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่ประตูสู่อาเซียนทางใต้ผ่านทิศตะวันออกของมาเลเซียและติดอ่าวไทย ประกอบกับมีทุนมนุษย์และวัฒนธรรมที่มีอัตลักษณ์ของความเป็นมาลายู ๘๐% เชื่อมโยงกับมาเลเซียและอินโดนีเซีย รวมทั้งมีทุนทางทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์มีแหล่งท่องเที่ยวที่หลากหลายทั้งแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ เช่น ป่าฮาลา-บาลา แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เช่น มัสยิดตะโลละมานะ และแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น พิพิธภัณฑ์ประวัติศาสตร์/อุโมงค์ หมูบ้าน จุฬารักษ์พัฒนา ๑๒ และไม้ดอกสุคริณ เป็นต้น จึงทำให้นักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก แม้จะเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ ในปี ๒๕๕๙ มีนักท่องเที่ยว จำนวน ๖๕๕,๕๖๔ คน สูงขึ้นจากปีที่ผ่านมาที่มีจำนวนนักท่องเที่ยว ๖๓๕,๙๑๐ คิดเป็นร้อยละ ๓.๐๙ เป็นลำดับที่ ๑ ของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน มากกว่าจังหวัดยะลา และจังหวัดปัตตานี ส่วนใหญ่จะเป็น คนต่างประเทศ เช่น มาเลเซีย อินโดนีเซีย และสิงคโปร์ (ร้อยละ ๖๒.๖๐) คนไทย (ร้อยละ ๓๗.๔๐)

จังหวัดนราธิวาสได้ทบทวน และปรับทิศทางของประเด็นยุทธศาสตร์โดยกรใช้โมเดลเศรษฐกิจไทยแลนด์ ๔.๐ ที่เน้นการพัฒนาระบบเศรษฐกิจมีความเข้มแข็งและแข่งขันได้ โดยสร้างเศรษฐกิจปรับสู่เศรษฐกิจฐานบริการและดิจิทัล มีผู้ประกอบการรุ่นใหม่และเป็นสังคมผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ที่เข้มแข็งสามารถใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลในการสร้างสรรค์คุณค่าสินค้าและบริการมีระบบการผลิตและให้กับบริการจากฐานรายได้เดิมที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น และมีการลงทุนในการผลิตและบริการฐานความรู้ขั้นสูงใหม่ๆ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และชุมชน และใช้กรอบยุทธศาสตร์ประเทศ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์การพัฒนาแผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ เป็นฐาน โดยเน้นการสร้างการแข่งขันทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้ และสร้างความยั่งยืน ในการพัฒนาเศรษฐกิจให้เข้มแข็งและทั่วถึง มุ่งพัฒนาประเทศแห่งการค้า และการสร้างสรรค์กิจกรรมทางการค้าเพื่อมุ่งสู่การมีรายได้สูง อย่างมีเสถียรภาพเป็นธรรมอย่างยั่งยืนด้วยนวัตกรรม

๒) วัตถุประสงค์ (Strategic Issue Objective)

(๑) เพื่อส่งเสริมและพัฒนากการท่องเที่ยว เพิ่มมูลค่าสินค้าด้านการเกษตร และสินค้าชุมชน

(๒) เพื่อสร้างขีดความสามารถด้านการผลิต การตลาดและส่งเสริมผู้ประกอบการในจังหวัดพัฒนาสินค้าให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด แข่งขันได้ในระดับสากล และการเชื่อมโยงเครือข่ายทางการค้าสู่อาเซียน

(๓) เพื่อพัฒนาและจัดการผลผลิตทางการเกษตร เชิงปริมาณ และคุณภาพในการรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรม

(๔) เพื่อสร้างโอกาสในการพัฒนาจังหวัดจากโมเดลเศรษฐกิจการพัฒนาขอประเทศเพื่อขับเคลื่อนจังหวัดสู่เมืองแห่งการค้า ผู้ประกอบการค้าในทุกกระดับของจังหวัดเข้มแข็งและแข่งขันได้

๓) เป้าประสงค์ : การขยายตัวของภาคการเกษตร ภาคการท่องเที่ยว และภาคอุตสาหกรรม เติบโตอย่างต่อเนื่อง

๔) ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย (Key Performance Indicator and Target)

๕) ประเด็นยุทธศาสตร์ กลยุทธ์และแนวทางการพัฒนา

๕.๒ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ : ลดความเหลื่อมล้ำ พัฒนาและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตประชาชนบนพื้นฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Inequality Reduce and Quality of Life on Sufficiency Economic Based)

๑) แนวคิด หลักการของประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue Concept)

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรไทยที่จะเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ โดยที่สัดส่วนผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๘ ของจำนวนประชากรทั้งหมด ในที่จำนวนประชากรวัยแรงงานได้เริ่มลดลงมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ เป็นต้นมา ในขณะที่จังหวัดนราธิวาสมีประชากร ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ รวมทั้งสิ้น ๗๙๖,๒๓๙ คน มีประชากรสูงอายุ ๘๗,๕๕๖ คน คิดเป็น (ร้อยละ ๑๑.๑๕) และกลุ่มประชากร ซึ่งเป็นวัยพึ่งพิง (วัย ๐ – ๒๔ ปี) จำนวน ๓,๓๓๙,๘๕๔ คน (ร้อยละ ๔๓.๒๘) กว้างกว่ากลุ่มอายุอื่นๆ และมากกว่าฐานของประเทศ ในขณะที่กลุ่มประชากรในวัยแรงงาน จำนวน ๕๕๒,๐๖๒ คน (คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๔๙) ส่งผลให้กลุ่มประชากรในวัยแรงงานต้องแบกรับภาระวัยพึ่งพิง นอกจากนั้น จังหวัดยังขาดแคลนแรงงาน เนื่องจากปัญหาแรงงานคุณภาพต่ำ ความล่าช้าในการพัฒนาเทคโนโลยี และปัญหาการบริหารจัดการ จึงเป็นข้อจำกัดในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและศักยภาพการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจภายในจังหวัด รวมทั้งการสร้างรายได้และการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนด้วย ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาคุณภาพคนพบว่า ยังมีปัญหาในแต่ละช่วงวัยและส่งผลกระทบต่อเนื่องถึงกันตลอดช่วงชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งพบว่าจังหวัดนราธิวาส ยังพบปัญหาด้านสถานะของกลุ่มแม่และเด็ก พบปัญหามารดา มารดาตายในปี ๒๕๕๙ อัตรา ๑๑๓.๒๑ ต่อการเกิดมีชีพแสนคน (เป้าหมายกำหนดไม่เกิน ๑๕) ในกลุ่มเด็กวัยเรียนพบปัญหาในระดับสติปัญญาต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน IQ เฉลี่ย ๙๒.๔๖ และคุณภาพการจัดการศึกษาของจังหวัดนราธิวาส อยู่ในลำดับท้ายสุดของประเทศ และยังมีปัญหาการพัฒนาความรู้และทักษะของแรงงานไม่ตรงกับตลาดงาน นอกจากนี้ยังพบว่าประชาชนในวัยแรงงานและวัยสูงอายุยังมีปัญหาสุขภาพจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง พบว่า แนวโน้มอัตราตายจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรังจังหวัดนราธิวาส มีแนวโน้มสูงขึ้นกว่า ระดับเขต และประเทศ จากโรคความดันโลหิตสูง ๔๓.๓๙ ต่อแสนประชากร โรคเบาหวาน ๒๕.๔๒ ต่อแสนประชากร และโรคหัวใจขาดเลือด ๓๑.๘๔ ต่อแสนประชากร ประกอบกับการเลื่อนไหลของวัฒนธรรมต่างชาติ ที่เข้ามาในประเทศไทย และกลุ่มจังหวัดผ่านสังคมยุคดิจิทัล ในขณะที่คนในกลุ่มจังหวัดจำนวนไม่น้อยโดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชนที่ยังไม่สามารถคัดกรองและเลือกรับวัฒนธรรมได้อย่าง

เหมาะสม ส่งผลต่อวิถีค่านิยม ทักษะคติ และพฤติกรรมในการดำเนินชีวิต การพัฒนาของกลุ่มจังหวัดในระยะต่อไปในอีก ๒๐ ปี ข้างหน้าจึงต้องให้ความสำคัญกับการวางรากฐานการพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์ เริ่มตั้งแต่กลุ่มเด็กปฐมวัยที่ต้องพัฒนาให้มีสุขภาพกายและใจที่ดี มีทักษะทางสมอง ทักษะการเรียนรู้ และทักษะชีวิต เพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ ควบคู่กับการพัฒนาคน ในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี มีสุขภาวะที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย มีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวมมีทักษะความรู้ และความสามารถปรับตัวเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงรอบตัวที่รวดเร็วบนพื้นฐานของการมีสถาบันทางสังคมที่เข้มแข็งทั้งสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันชุมชน และภาคเอกชนที่ร่วมกันพัฒนาทุนมนุษย์ให้มีคุณภาพสูง อีกทั้งยังเป็นทุนทางสังคมสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด และประเทศ

การพัฒนาในช่วงที่ผ่านมาทำให้จังหวัดก้าวหน้าไปในหลายด้าน ทั้งการสร้างความมั่นคงด้านอาชีพและรายได้ที่ทำให้จำนวนคนยากจนลดลง บริการทางการศึกษาและสาธารณสุขขยายตัวถึงมากขึ้น อย่างไรก็ตาม การแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมนั้นยังมีความคืบหน้าช้า และยังเป็นปัญหาท้าทายในหลายด้าน ทั้งความแตกต่างของรายได้ระหว่างกลุ่มประชากร ในกลุ่มเกษตรกรรายย่อย อาชีพรายวัน การเข้าถึงการบริการภาครัฐโดยเฉพาะในพื้นที่ห่างไกล และในกลุ่มผู้ด้อยโอกาสที่ได้รับบริการที่ไม่ทั่วถึง รวมทั้งข้อจำกัดในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสและกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล นอกจากนี้ยังมีเงื่อนไข/ ภาระที่พึงพิงต่อวัยแรงงานสูงขึ้นจากการเลี้ยงดูทั้งเด็กและผู้สูงอายุทำให้มีข้อจำกัดในการออมเพื่ออนาคตประกอบกับบางกลุ่มยังขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการเงินและการออม ซึ่งอาจกลายเป็นผู้สูงวัยที่ยากจนในอนาคตได้ นอกจากนี้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่เอื้อประโยชน์ต่อผู้ที่สามารถเข้าถึงส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่มีทักษะสูงทำให้สามารถได้รับผลตอบแทนสูงขึ้น และที่ห่างจากผู้ที่ขาดทักษะและไม่สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีได้ ขณะที่เดียวกันกันเทคโนโลยีก็สามารถทำให้ผู้ที่อยู่ห่างไกลสามารถเข้าถึง การศึกษาหาความรู้ และบริการสาธารณะสุขได้ เป็นต้น ซึ่งเป็นประเด็นท้าทายที่ต้องเร่งพัฒนาและแก้ไข ปัญหาความเหลื่อมล้ำเพื่อไม่ให้ปัญหาความเหลื่อมล้ำเป็นข้อจำกัดต่อการพัฒนาของจังหวัดไปสู่การหนุนเสริมเป็นจังหวัดที่มีรายได้เพิ่มขึ้น โดยจำเป็นต้องมีการเชื่อมโยงทุกมิติของการพัฒนาอย่างบูรณาการเป็นองค์รวมทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ตลอดจนการพัฒนาภาคและเมือง และการบริหารจัดการภาครัฐ ดังนั้นการสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำของประชาชน จึงต้องอาศัยประเด็นยุทธศาสตร์การสร้าง ความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจการค้า การลงทุน และการแข่งขันได้อย่างยั่งยืน และประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา จังหวัด อำเภอ และพื้นที่เศรษฐกิจ ให้เป็นฐานเศรษฐกิจชั้นนำที่จะเป็นช่องทางให้ชุมชนและผู้ใช้แรงงานได้มี ศักยภาพและโอกาสได้รับประโยชน์จากการพัฒนาเศรษฐกิจ และประเด็นยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาและการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ที่เน้นการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติหลักภายในจังหวัด ให้เกิดคุณค่าอย่างสูงสุด และเป็นฐานในการเสริมสร้างเศรษฐกิจทั้ง ด้านการเกษตร การท่องเที่ยว และพลังงาน ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคมและ ระบบโลจิสติกส์รองรับการเติบโตของเมือง ที่ช่วยสร้างความสะดวกสบายในการดำรงชีวิตประจำวันมากขึ้น และการเชื่อมโยงกับ พื้นที่เศรษฐกิจที่จะช่วยกระจายความเจริญและรายได้ไปสู่พื้นที่ได้อย่างกว้างขวางมากขึ้น

สำหรับประเด็นยุทธศาสตร์ การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ สังคมคุณภาพ และชุมชนให้ เข้มแข็ง จังหวัดจะให้ความสำคัญกับการดำเนินการยกระดับคุณภาพบริการทางสังคมให้ทั่วถึงโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการศึกษาและสาธารณสุข รวมทั้งการปิดช่องว่างความเหลื่อมล้ำ และมุ่งเน้นมากขึ้น ในเรื่องการเพิ่ม ทักษะแรงงานและการใช้นโยบายแรงงานที่สนับสนุนการเพิ่มผลิตภาพแรงงานและเสริมสร้างรายได้สูงขึ้นและ

การสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมโดยเฉพาะอย่างยิ่งการสนับสนุนในเรื่องการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ และให้ความช่วยเหลือที่เชื่อมโยงการเพิ่มผลิตภาพสำหรับประชากรกลุ่มรายได้ต่ำสุด

ผู้ด้อยโอกาสสตรี และผู้สูงอายุ อาทิ การสนับสนุนธุรกิจขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดย่อม วิสาหกิจชุมชน และวิสาหกิจเพื่อสังคม การพัฒนาองค์การการเงินฐานรากและการเข้าถึงเงินทุนเพื่อสร้างอาชีพ และการสนับสนุนการเข้าถึงปัจจัยการผลิตคุณภาพดีที่ราคาเป็นธรรม เป็นต้น และในขณะเดียวกันก็ต้องเพิ่มประสิทธิภาพการใช้งบประมาณเชิงพื้นที่และบูรณาการเพื่อการลดความเหลื่อมล้ำ ในการขับเคลื่อนการพัฒนาคนและสังคม ของจังหวัดนราธิวาส

๒) วัตถุประสงค์ : (Strategic Objective)

(๑) เพื่อปรับเปลี่ยนให้ประชาชนจังหวัดนราธิวาส มีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีทางสังคมไทย มีทักษะในการดำรงชีวิตสำหรับโลกศตวรรษที่ ๒๑

(๒) เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนในทุกกลุ่มวัย ทั้งวัยเด็ก วัยเรียน วัยรุ่น วัยทำงาน วัยสูงอายุ เห็นคุณค่าของการมีสุขภาพดี มีความรู้ ทักษะ และขีดความสามารถในการจัดการตนเองทางสุขภาพได้อย่างเหมาะสม และมีสุขภาพะที่ดีตลอดช่วงชีวิต

(๓) เพื่อเสริมสร้างสถาบันทางสังคมของจังหวัดนราธิวาส ให้มีความเข้มแข็งเอื้อต่อการพัฒนาคน

(๔) เพื่อขยายโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมให้แก่กลุ่มประชาชนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ ประชาชนที่เป็นผู้ด้อยโอกาสทางสังคม ให้มีโอกาสในการพัฒนาตนเองให้มั่นคงทางรายได้ และคุณภาพชีวิต

(๕) เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงบริการทางสังคมที่มีคุณภาพได้อย่างทั่วถึง และมีความสะดวก ทันสมัยมากขึ้น ตามบริบทของพื้นที่ของจังหวัดนราธิวาส

(๖) เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน มั่นคง มั่นคั่ง และยั่งยืน ด้วยศาสตร์พระราชา และ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

(๗) เพื่อส่งเสริมคุณภาพทางการศึกษาของประชาชนจังหวัดนราธิวาสให้มีความเท่าเทียมและสูงขึ้น

๓) เป้าประสงค์ : คุณภาพชีวิตประชาชนดีขึ้น มีความเข้มแข็งตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

๔) ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย (Key Performance Indicator and Target)

๕) ประเด็นยุทธศาสตร์ กลยุทธ์และแนวทางการพัฒนา

๕.๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : จัดการทรัพยากรธรรมชาติให้มีความอุดมสมบูรณ์ ใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและมีสิ่งแวดล้อมที่ดี (Natural Resource and Environment Management and Sustainability)

๑) แนวคิด หลักการของประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue Concept)

พื้นที่ป่าไม้ของจังหวัดรวม ๗๔๔,๑๙๖.๘๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๕๑ ของพื้นที่จังหวัดประกอบด้วยป่าอนุรักษ์ ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จำนวน ๕ ป่า เนื้อที่รวม ๗๑๓,๑๙๒.๖๕ ไร่ คือ อุทยานแห่งชาติบูโด – สุไหงปาดี อุทยานแห่งชาติ

น้ำตกซีโป อุทยานแห่งชาติอ่าวมะนาว – เขาต้นหยง เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เขตรักษาพันธุ์ป่าฮาลา – บาลา ป่าสงวนแห่งชาตินอกเขตป่าอนุรักษ์ ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกรมป่าไม้ จำนวน ๒๐ ป่า เนื้อที่รวม ๑๓๗,๐๒๔.๑๙ ไร่ และมีแหล่งน้ำดิบตามธรรมชาติ จำนวน ๓ สาย ได้แก่ แม่น้ำบางนรา แม่น้ำสายบุรี และแม่น้ำสุไหงโก – ลก มีพื้นที่ติดแนวชายฝั่งทะเล ๒ อำเภอ ๖ ตำบล คือ อำเภอเมืองนราธิวาส ได้แก่ ตำบลบางนาค ตำบลโคกเคียน ตำบลกะลุวอเหนือ และอำเภอตากใบ ได้แก่ ตำบลไพรวัน ตำบลเจ๊ะเห ตำบลศาลาใหม่ ในด้านการจัดการขยะมูลฝอย จังหวัดนราธิวาส มีสถานที่กำจัดมูลฝอย ๒๓ แห่ง มูลฝอยติดซื้อจัดส่งให้เอกชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาลนครยะลา) เป็นผู้ดำเนินการ การอุตสาหกรรมที่เป็นอันตราย โรงงาน/สถานประกอบการ ดำเนินการจ้างบริษัทที่ได้รับใบอนุญาต

ในการนำกากอุตสาหกรรมไปกำจัดอย่างถูกหลักวิชาการและจากข้อมูลสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์กระทรวงพลังงานในปี ๒๕๕๘ จังหวัดนราธิวาสมีศักยภาพด้านพลังงานทดแทนอยู่พอสมควร เช่น พลังงานแสงอาทิตย์จำนวน ๕,๒๖๖.๒๑ พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ (Ktoe) ชีวมวลแข็ง ๖๘.๒๖ พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ (Ktoe) ขยะเผาไหม้ ๕๙.๓๖ พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ (Ktoe) ขยะฝังกลบ ๑๒.๒๑ พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ (Ktoe) และมูลสัตว์ ๑.๑๑ พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ (Ktoe) ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นพลังงานทดแทน เพื่อลดต้นทุนด้านการผลิตและรายจ่ายด้านพลังงานลงได้ ซึ่งจังหวัดนราธิวาสมีผู้ประกอบการหรือกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่มีการผลิตสินค้าของชุมชนหรือผลิตภัณฑ์ OTOP ออกมาจำหน่ายเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหาร จำเป็นต้องมีการใช้พลังงานในกระบวนการผลิต จึงทำให้ความต้องการใช้พลังงานมีเพิ่มมากขึ้น เช่น พลังงานไฟฟ้า น้ำมัน แก๊สแอลพีจี และชีวมวล เพื่อรองรับการเจริญเติบโตของกิจการดังกล่าว ตลอดจนหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนก็มีสถิติการใช้พลังงานเพิ่มมากขึ้น แต่ในขณะเดียวกันแหล่งผลิตพลังงานในพื้นที่มีจำนวนเท่าเดิม และยังอยู่ในสภาวะวิกฤติด้านพลังงานในส่วนในพื้นที่ภาคใต้ของเรา

ขณะที่รอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ในยุทธศาสตร์ที่ ๕ การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ และยุทธศาสตร์ที่ ๗ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ซึ่งให้ความสำคัญกับการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและยกระดับคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อรักษาและฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ สนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของประชาชน เร่งแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมเพื่อลดมลพิษที่เกิดจากการผลิตและการบริโภค พัฒนาระบบบริหารจัดการที่โปร่งใสเป็นธรรม ส่งเสริม การผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเป็นวงกว้างมากขึ้น ต้องเร่งเตรียมความพร้อมในลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมทั้งบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติทางธรรมชาติ ตลอดจนการพัฒนาด้านพลังงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน และเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนต่อปริมาณการใช้พลังงานขั้นสุดท้าย และลดการพึ่งพาก๊าซธรรมชาติในการผลิตไฟฟ้า

ปัจจุบันฐานทรัพยากรธรรมชาติถูกนำไปใช้ในการพัฒนาจำนวนมากก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมอย่างต่อเนื่อง พื้นที่ป่าบางส่วนถูกบุกรุกทำลายอยู่บ้าง จากข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมไทยโชต ดาวเทียม Sentinel-๒ และดาวเทียม Landsat ๘ โดย สำนักจัดการที่ดินป่าไม้ กรมป่าไม้ พบว่า ปี ๒๕๕๙ จังหวัด

นราธิวาสมีเนื้อที่ป่า ๗๔๓,๙๕๕.๒๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๕๐ ของเนื้อที่จังหวัด ปัญหาทรัพยากรดินเสื่อมโทรมความหลากหลายทางชีวภาพถูกคุกคาม ทรัพยากรน้ำยังมีส่วนที่ไม่สามารถจัดสรรได้ตามความต้องการ และมีความเสี่ยงในการขาดแคลนในอนาคต เกิดปัญหาขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้นจากการเข้าถึงและการจัดสรรการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติที่ไม่เป็นธรรม รวมทั้งปัญหาสิ่งแวดล้อมเพิ่มสูงขึ้น ตามการขยายตัวของเศรษฐกิจและชุมชนเมือง โดยเฉพาะปัญหาขยะ ซึ่งมีขยะมูลฝอยค้าง (ปี ๒๕๖๑ มีปริมาณ ๕๗,๙๕๗.๗๕ ตัน) ขยะมูลฝอยชุมชนใหม่ที่เกิดขึ้น (ปี ๒๕๖๑ มีปริมาณ ๗๕๑.๘๒ ตัน/วัน) ของเสียอันตราย (ปี ๒๕๖๑ มีปริมาณ ๓๐.๓๙ ตัน/วัน) มูลฝอยติดเชื้อ (ปี ๒๕๖๑ มีปริมาณ ๐.๔๒๙ ตัน/วัน) และกากอุตสาหกรรมที่เป็นอันตราย (ปี ๒๕๖๑ มีปริมาณ ๖.๒๒ ตัน/วัน) รายงานการกัดเซาะชายฝั่งทะเล กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พ.ศ. ๒๕๖๐ จังหวัดนราธิวาสมีแนวชายฝั่งยาว ๕๗.๐๒ กิโลเมตร ถูกกัดเซาะเป็นระยะทาง ๓๑.๘๘ กิโลเมตร คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๙๑ ในขณะที่การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติมีความผันผวนและรุนแรงมากขึ้นโดยเฉพาะอุทกภัย ไฟป่า ดินถล่ม ซึ่งที่ผ่านมา ปี ๒๕๕๙ จังหวัดนราธิวาส ต้องขอความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ (วาตภัย อุทกภัย และไฟป่า) เป็นจำนวน ๑๒,๔๓๑,๓๖๒ บาท และในปัจจุบันมีความต้องการใช้พลังงานเพิ่มมากขึ้น เช่นพลังงานไฟฟ้า น้ำมัน แก๊สแอลพีจี เพื่อรองรับการขยายตัวของเศรษฐกิจ จากข้อมูลของสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงพลังงาน พบว่า จังหวัดนราธิวาสมีปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้าในปี ๒๕๖๐ จำนวน ๔๐๓,๓๖๒,๐๖๙.๐๐ kwh/ปี มีการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงจำนวน ๕๘,๖๔๔,๑๓๑ ลิตร/ปี และแก๊สแอลพีจี จำนวน ๑๓,๕๐๖,๒๑๐ กิโลกรัม/ปี จะเห็นได้ว่าจังหวัดนราธิวาสมีปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้า การใช้น้ำมันเชื้อเพลิง และปริมาณการใช้แก๊สแอลพีจี มีอัตราที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

๒) วัตถุประสงค์ (Strategic Objective)

(๑) เพื่อเพิ่มความหลากหลายของระบบนิเวศในพื้นที่ป่าฮาลาบาลาและพื้นที่ทางทะเลของจังหวัด

(๒) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนทางด้านพลังงาน

(๓) เพื่อจัดการปัญหาขยะในพื้นที่ชุมชนเมือง พื้นที่ด้านชายแดน และในชุมชน

(๔) เพื่อลดปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติของจังหวัดให้ลดลง

(๕) เพื่อเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนและประสิทธิภาพการใช้พลังงาน

๓) เป้าประสงค์ (Goal)

(๑) ทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ มีพื้นที่ป่าเพิ่มขึ้น

(๒) ชุมชนมีแหล่งพลังงานของตนเองเพิ่มมากขึ้น

(๓) ปัญหาขยะ น้ำเสีย มลพิษทางอากาศ ลดลงอย่างต่อเนื่อง

(๔) ปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติจากอุทกภัย ไฟป่า การกัดเซาะชายฝั่ง ดินถล่ม ในจังหวัดลดลง

(๕) ประชาชนมีการใช้พลังงานทดแทนและใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

๔) ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย (Key Performance Indicator and Target)

๕) ประเด็นยุทธศาสตร์ กลยุทธ์และแนวทางการพัฒนา

๕.๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ : เสริมสร้างสันติสุขและความมั่นคงภายในพื้นที่แบบมี ส่วนร่วมอย่างเข้าใจ เข้าถึงและพัฒนา (Peaceful and Security on Integration Strengthening)

๑) แนวคิด หลักการของประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue Concept)

เหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่มีแนวโน้มลดลง แต่ในปี ๒๕๕๙ มีเหตุการณ์ความไม่สงบ จำนวน ๑๑๔ เหตุการณ์ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๘ ที่มีเหตุการณ์ จำนวน ๙๒ เหตุการณ์ คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๗๘ เมื่อเปรียบเทียบกับเหตุการณ์ปี ๒๕๔๗ ที่มีจำนวน ๔๙๓ เหตุการณ์ พบว่าลดลงร้อยละ ๗๖.๘๘ แม้เหตุการณ์ความไม่สงบจะลดลงแต่สมาชิกกลุ่มผู้ก่อเหตุในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดเป้าหมายสำคัญ คือเจ้าหน้าที่ของรัฐ และราษฎรที่เป็นเป้าหมายอ่อนแอและจากการปฏิบัติการเชิงรุกยุทธการของฝ่ายเจ้าหน้าที่ในห้วงเวลาที่ผ่านมา เชื่อว่ากลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงยังคงมีการสั่งการเพื่อตอบโต้เจ้าหน้าที่ด้วยวิธีการรุนแรงต่อไปอีก อย่างไรก็ตาม แม้ข้อมูลสถิติการก่อเหตุรุนแรงในช่วงหลังมีแนวโน้มลดลง แสดงให้เห็นสถานการณ์ในภาพรวมทั้งในเชิงสถิติ/ความถี่การเกิดเหตุและพื้นที่การเกิดเหตุ เป็นข้อมูลในการวางแผนการแก้ปัญหาในพื้นที่ให้เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสมและเป็นระบบ ปัจจัยสำคัญที่ตีสั้นประการหนึ่งซึ่งแสดงถึงภาพรวมสถานการณ์ที่ตีสั้น คือ การใช้ชีวิตหรือการดำรงชีวิตของประชาชนในพื้นที่พบว่า ปัจจุบันพี่น้องประชาชนยังมีการเดินทางใช้จ่ายหรือเพื่อการบริโภคหรือใช้บริการจากผู้ประกอบการในพื้นที่มากขึ้น โดยมีการเคลื่อนย้ายคนจากชนบท อพยพมาในเมืองเพื่อการรับจ้างทำงาน การแลกเปลี่ยนหรือซื้อสินค้าบริการ รวมทั้งการศึกษามากขึ้นอย่างเห็นได้ชัดเจน เช่น พื้นที่เขตเมืองมีการขยายพื้นที่ทางเศรษฐกิจ มีการก่อสร้างที่อยู่อาศัยมากขึ้น ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ขยายตัว ราคาเช่าห้องพัก ที่ดิน มีราคาสูงขึ้น แต่ประชาชนก็ยังเขามาจับจองและซื้อมากขึ้นทุกปี ซึ่งพิจารณาแล้วเป็นไปได้ว่าแม้จะเกิดสถานการณ์ความรุนแรงในพื้นที่ แต่ประชาชนในพื้นที่ยังมีความเชื่อมั่นในแนวทางการแก้ปัญหาความเดือดร้อนเร่งด่วน และการดูแลช่วยเหลือในทุกๆด้าน เพื่อให้พี่น้องประชาชนในพื้นที่ดำรงชีพได้อย่างปกติสุข และยังคงเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ระบาดของยาเสพติดมีแนวโน้มลดลงจากสถิติการจับกุมที่ต่ำลงทุกปี ในปี ๒๕๕๙ มีการจับกุมคดียาเสพติดรวม ๓,๖๒๗ ราย ลดลงจากปีที่ผ่านมาร้อยละ ๖.๕๔ ประเภทข้อหาที่มีการจับกุมมากที่สุดได้แก่ ข้อหาครอบครองจำนวน ๒,๑๐๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๙๕ ของคดีทั้งหมดรองลงมา ได้แก่ข้อหาครอบครอง เพื่อจำหน่ายจำนวน ๘๔๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๓๕ ข้อหาเสพ จำนวน ๓๙๒ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๘๑ ข้อหาผลิต จำนวน ๒๒๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖.๑๐ ข้อหาจำหน่าย จำนวน ๖๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑.๖๘ และข้อหาอื่นๆจำนวน ๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๑ ตามลำดับและจากข้อมูลสถิติการจับกุมคดียาเสพติดพบว่ายังมีการแพร่ระบาดของยาเสพติดกระจายอยู่ทุกอำเภอ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอนราธิวาส อำเภอสุโงโก-ลก และอำเภอแว้ง ส่วนพื้นที่รองลงมาได้แก่อำเภอตากใบ อำเภอสุโงโกปาดิ อำเภอระแงะ อำเภอบาเจาะ อำเภอศรีสาคร อำเภอจะแนะ อำเภอเจาะไอร้อง อำเภอเยื่อ อำเภอสุคิริน ตามลำดับ ประเภทยาเสพติดที่มีการค้ามากที่สุด ยังเป็นพืชกระท่อมและยาบ้า รองลงมายาแก้ไอ เฮโรอีน ไอซ์ กัญชา วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาทและยาอื่นจากการจับกุม นักค้ารายสำคัญซึ่งอยู่นอกบัญชีจะเป็นนักค้าหน้าใหม่ ซึ่งมีพฤติกรรมเป็นผู้ติดยาเสพติดเข้ามาขายอมเสี่ยงต่อการถูกจับกุมแนวโน้มยังมีการจำหน่ายยาเสพติดในลักษณะนี้ต่อไป เนื่องจากมีทัศนคติว่าทำงานสบายมีรายได้ดีและยังมิผลต่อเนื่องจากสถิติอาชญากรรมในพื้นที่ โดยดูสถิติคดีอาญา ๕ กลุ่มเปรียบเทียบระหว่างปี ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ จังหวัดนราธิวาส มีการรับแจ้งและจับกุมคดีอาญา ๕ กลุ่ม ดังนี้

- คดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญรับแจ้งลดลง ร้อยละ ๐.๓๖
- คดีชีวิตร่างกายและเพศรับแจ้งลดลง ร้อยละ ๐.๑๑
- คดีประทุษร้ายต่อทรัพย์รับแจ้งเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๐.๒๙ จับเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๐.๓๘
- คดีน่าสนใจรับแจ้งเท่ากับปีที่ผ่านมารับแจ้งลดลง ร้อยละ ๐.๑๒ จับ จับเพิ่มขึ้น

๐.๐๗

- คดีรัฐเป็นผู้เสียหายรับแจ้งเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๐.๒๐ จับลดลง ร้อยละ ๐.๐๔

๒) วัตถุประสงค์ (Strategic Objective)

- (๑) เพื่อเสริมสร้างพัฒนาศักยภาพเครือข่ายภาคประชาชนในพื้นที่ให้มีความเข้มแข็งและสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินแก่ประชาชนในพื้นที่
- (๒) เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจของคนในพื้นที่ภายใต้อัตลักษณ์พหุวัฒนธรรมของสังคมไทยในการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้
- (๓) เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในพื้นที่ด้านความปลอดภัยและมีการบูรณาการภารกิจในหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่

๓) เป้าประสงค์ (Goal)

- (๑) ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สิน และเชื่อมั่นในอำนาจรัฐ
- (๒) พื้นที่ปลอดภัยเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- (๓) คดีอาชญากรรม ยาเสพติดลดลงอย่างต่อเนื่อง

๔) ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย (Key Performance Indicator and Target)

๕) ประเด็นยุทธศาสตร์ กลยุทธ์และแนวทางการพัฒนา

๑.๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

๑.วิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส

“บริหารจัดการด้วยธรรมาภิบาล สืบสานวัฒนธรรม เสริมสร้างคุณภาพชีวิต ด้วยเศรษฐกิจก้าวหน้า พาสังคมสันติสุขสู่ประชาคมอาเซียน”

๒. พันธกิจ

๒.๑ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค สาธารณูปการ ระบบจราจร ผังตำบล และผังเมืองรวมจังหวัด

๒.๒ ส่งเสริมอาชีพ งานสวัสดิการสังคม การจัดการศึกษา การปฏิบัติงานของศูนย์ปฏิบัติการการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด กีฬา นันทนาการ และการสาธารณสุข ตลอดจนการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

๒.๓ ส่งเสริมประชาธิปไตย การมีส่วนร่วมของประชาชน การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และการรักษาความสงบเรียบร้อยในท้องถิ่น

๒.๔ ส่งเสริมการตลาด การค้า การลงทุน เมืองชายแดน การท่องเที่ยว เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน ตลอดจนทั้งสนับสนุนผลิตภัณฑ์ชุมชน โครงการตามแนวพระราชดำริ และหลักเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๕ อนุรักษ์ ฟื้นฟู และสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สนับสนุนการปรับปรุงภูมิทัศน์ การกำจัดขยะ สิ่งปฏิกูล บำบัดน้ำเสีย และการใช้พลังงานทดแทน

๒.๖ อนุรักษ์ ฟื้นฟู จารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรม โบราณวัตถุ โบราณสถาน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ทำนุบำรุงศาสนา และพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

๒.๗ พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล

๓. จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา

๓.๑ ระบบโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค สาธารณูปการ ระบบจราจร ผังเมือง ผังตำบล และผังจังหวัดได้มาตรฐาน

๓.๒ ประชาชนมีอาชีพ รายได้ ที่มั่นคงและยั่งยืน บริการด้านสวัสดิการสังคม กีฬา นันทนาการ การศึกษา และการสาธารณสุขอย่างทั่วถึง การปฏิบัติงานของศูนย์ปฏิบัติการการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด มีประสิทธิภาพ ตลอดทั้งประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

๓.๓ ประชาชนมีส่วนร่วมตามระบอบประชาธิปไตย มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีประสิทธิภาพ

๓.๔ ส่งเสริมการตลาด การค้า การลงทุน เมืองชายแดน การท่องเที่ยว ผลิตภัณฑ์ชุมชน ในท้องถิ่น อย่างมั่นคงและยั่งยืนสู่ประชาคมอาเซียน

๓.๕ มีระบบการจัดการขยะ น้ำเสีย สิ่งปฏิกูล ตลอดทั้งอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ การใช้พลังงานอย่างยั่งยืน

๓.๖ ทำนุบำรุงศาสนา อนุรักษ์โบราณสถาน โบราณวัตถุ สืบสานประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่สืบไป

๓.๗ การบริหารจัดการองค์กรมีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล

๔. ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนราธิวาส

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- ๑.๑ บุกเบิก สร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษาทางคมนาคม สะพาน เขื่อน ระบบระบายน้ำ
- ๑.๒ สร้างและปรับปรุงแหล่งน้ำอุปโภคบริโภค
- ๑.๓ จัดทำผังเมืองรวมจังหวัด ผังเมืองและผังตำบล
- ๑.๔ พัฒนาและปรับปรุงระบบจราจร
- ๑.๕ จัดให้มีไฟฟ้าและระบบโทรคมนาคมอย่างทั่วถึง

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต

- ๒.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างงานสร้างอาชีพแบบยั่งยืนให้กับประชาชนในท้องถิ่น
- ๒.๒ ส่งเสริมงานด้านสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการชุมชนแก่ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม
- ๒.๓ ส่งเสริมการศึกษาทั้งใน นอกระบบและตามอัธยาศัย โดยสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
- ๒.๔ ส่งเสริมศักยภาพศูนย์ปฏิบัติการการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด
- ๒.๕ ส่งเสริมด้านการออกกำลังกาย การกีฬา และนันทนาการ
- ๒.๖ ส่งเสริมการป้องกัน รักษา ควบคุมโรค ตลอดจนการพัฒนาด้านการสาธารณสุข
- ๒.๗ ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม และการรักษาความสงบเรียบร้อย

- ๑.๑ ส่งเสริมให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่ประชาชน เกี่ยวกับการเมืองการปกครองระบบประชาธิปไตย
- ๓.๒ พัฒนาศักยภาพของท้องถิ่นในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตลอดจนการรักษาความสงบเรียบร้อยในท้องถิ่น
- ๓.๓ เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้มีส่วนร่วมในการรักษาความสงบเรียบร้อยในท้องถิ่น
- ๓.๔ ส่งเสริมให้ผู้นำศาสนาเข้ามามีบทบาทเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแก้ปัญหาความมั่นคง

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุนพาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว

- ๔.๑ ส่งเสริมการตลาด การค้า การลงทุนในท้องถิ่นและเมืองชายแดน เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน
- ๔.๒ ส่งเสริมระบบเศรษฐกิจชุมชน และผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น
- ๔.๓ ส่งเสริมให้ประชาชนยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง
- ๔.๔ พัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน
- ๔.๕ ส่งเสริมโครงการตามแนวพระราชดำริ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ๕.๑ อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๕.๒ ส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนในชุมชนมีจิตสำนึกในการร่วมกันอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๕.๓ ปรับปรุงภูมิทัศน์ในชุมชนและเมือง
- ๕.๔ จัดทำระบบกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูลตลอดจนระบบบำบัดน้ำเสีย
- ๕.๕ ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้พลังงานทดแทน

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ๖.๑ ส่งเสริมการอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบทอดจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรม
- ๖.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่น และปราชญ์บุคคล
- ๖.๓ เสริมสร้างและทำนุบำรุงศาสนา ตลอดจนศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
- ๖.๔ ส่งเสริมและสนับสนุนการอนุรักษ์โบราณวัตถุและโบราณสถานในท้องถิ่น
- ๖.๕ ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของเด็ก เยาวชนและประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ ด้านการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

- ๗.๑ พัฒนาความรู้ความสามารถและคุณธรรมจริยธรรมแก่บุคลากรในองค์กร
- ๗.๒ พัฒนาปรับปรุงจัดหาเครื่องมือ เครื่องใช้ ตลอดจนสถานที่ในการปฏิบัติงาน
- ๗.๓ พัฒนาปรับปรุงระบบบริหารจัดการองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล

- ๗.๔ ปรับปรุงและสร้างระบบการให้บริการที่ทันสมัย รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ
- ๗.๕ ส่งเสริมและสร้างทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานเพื่อการบริการประชาชน
- ๗.๖ พัฒนาส่งเสริมระบบการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่การดำเนินงานขององค์ เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน

๒. ยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด

๒.๑ วิสัยทัศน์ (Vision)

“ ตำบลน่าอยู่ เชิดชูภูมิปัญญา นำพาความรู้ มุ่งสู่การพัฒนา ”

๒.๒ ยุทธศาสตร์

๑. ยุทธศาสตร์ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

แนวทางการพัฒนา

- ๑.๑ บุกเบิก สร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษาทางคมนาคม สะพาน เขื่อนและระบบระบายน้ำ
- ๑.๒ สร้างและปรับปรุงแหล่งน้ำอุปโภค – บริโภค
- ๑.๓ จัดทำผังเมืองและผังตำบล
- ๑.๔ พัฒนาและปรับปรุงระบบจราจร
- ๑.๕ การจัดทำให้มีไฟฟ้าและระบบโทรคมนาคมอย่างทั่วถึง

๒. ยุทธศาสตร์ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต

แนวทางการพัฒนา

- ๒.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างงานสร้างอาชีพแบบยั่งยืนให้กับประชาชนในท้องถิ่น
- ๒.๒ ส่งเสริมงานด้านสังคมสงเคราะห์และสวัสดิการชุมชนแก่ผู้ด้อยโอกาสทางสังคม
- ๒.๓ ส่งเสริมสนับสนุนด้านการศึกษาทุกระดับขั้นทั้งในและนอกระบบ
- ๒.๔ ส่งเสริมศักยภาพศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด
- ๒.๕ ส่งเสริมด้านการออกกำลังกาย การกีฬา และนันทนาการ
- ๒.๖ ส่งเสริมการป้องกัน รักษา ควบคุมโรค ตลอดจนการพัฒนาด้านสาธารณสุข
- ๒.๗ ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการจัดระเบียบชุมชน/ สังคม และรักษาความสงบเรียบร้อย
แนวทางการพัฒนา

- ๓.๑ ส่งเสริมให้ความรู้ ความเข้าใจ แก่ประชาชนเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง
ระบบประชาธิปไตย
- ๓.๒ พัฒนาศักยภาพของท้องถิ่นในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยตลอดจนถึง
การรักษาความสงบเรียบร้อยในท้องถิ่น
- ๓.๓ เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้มีส่วนร่วมในการรักษาความสงบเรียบร้อย
และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- ๓.๔ ส่งเสริมให้ผู้นำศาสนาเข้ามามีบทบาทเพิ่มศักยภาพในการแก้ปัญหาความมั่งคั่ง

๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการวางแผน การส่งเสริมการลงทุนพาณิชยกรรม และการ
ท่องเที่ยว

แนวทางการพัฒนา

- ๔.๑ ส่งเสริมการตลาดการค้า การลงทุนในท้องถิ่นและเมืองชายแดน เพื่อรองรับ
ประชาคมอาเซียน
- ๔.๒ ส่งเสริมระบบเศรษฐกิจชุมชน และผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น
- ๔.๓ ส่งเสริมให้ประชาชนยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง
- ๔.๔ พัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เพื่อรองรับ
ประชาคมอาเซียน
- ๔.๕ ส่งเสริมโครงการตามแนวพระราชดำริ

๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม

แนวทางการพัฒนา

- ๕.๑ อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๕.๒ ส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนในชุมชนมีจิตสำนึกในการร่วมกันอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๕.๓ ปรับปรุงภูมิทัศน์ในตำบล
- ๕.๔ จัดทำระบบกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูล ตลอดจนระบบบำบัดน้ำเสีย
- ๕.๕ ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้พลังงานทดแทน

๖. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่น
แนวทางการพัฒนา

- ๖.๑ ส่งเสริมการอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบทอดจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรม
- ๖.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่น และปราชญ์บุคคล
- ๖.๓ เสริมสร้างและทำนุบำรุงศาสนา ตลอดจนศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น
- ๖.๔ ส่งเสริมและสนับสนุนการอนุรักษ์โบราณวัตถุและโบราณสถานในท้องถิ่น

๖.๕ ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของเด็ก เยาวชนและประชาชน

๗. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

แนวทางการพัฒนา

- ๗.๑ พัฒนาความรู้ความสามารถและคุณธรรม จริยธรรมแก่บุคลากรในองค์กร
- ๗.๒ พัฒนาปรับปรุงจัดหาเครื่องมือ เครื่องใช้ตลอดจนสถานที่ในการปฏิบัติงาน
- ๗.๓ พัฒนาปรับปรุงระบบบริหารจัดการองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล
- ๗.๔ ปรับปรุงและสร้างระบบการให้บริการที่ทันสมัย รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ
- ๗.๕ ส่งเสริมและสร้างทัศนคติ ที่ดีต่อการปฏิบัติงานเพื่อการบริการประชาชน
- ๗.๖ ส่งเสริมระบบการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่การดำเนินงานขององค์กร เพื่อรองรับประชาคมอาเซียน

๒.๓ เป้าประสงค์

- ๑ ระบบการคมนาคม การสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ได้คุณภาพมาตรฐาน และเพียงพอต่อความต้องการของประชาชน
- ๒ การพัฒนาคุณภาพชีวิต การจัดการด้านสวัสดิการสังคม การศึกษา การแก้ไขปัญหาเสพติด การกีฬา นันทนาการ และการสาธารณสุขของตำบลมีประสิทธิภาพ
- ๓ ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีประสิทธิภาพ
- ๔ เศรษฐกิจชุมชนมีความเข้มแข็ง ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น
- ๕ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ได้รับการดูแลรักษาประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ฟื้นฟู
- ๖ การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ทำนุบำรุงศาสนา สืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้คงอยู่สืบไป
- ๗ การบริหารจัดการขององค์กรดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาลอย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของประชาชน

๒.๖ กลยุทธ์

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องให้ความสำคัญกับการวางแผนการพัฒนาตำบลโคกสะอาดในอนาคตอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับปัญหาความต้องการของประชาชนในพื้นที่รวมทั้งสอดคล้องกับศักยภาพและบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุด ดังนั้นจึงได้กำหนดกลยุทธ์ดังนี้

๑. การพัฒนาระบบการคมนาคม การสาธารณสุข โภค สาธารณูปการ ให้ได้คุณภาพมาตรฐาน เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน
๒. การพัฒนาคุณภาพชีวิต การจัดการด้านสวัสดิการสังคม การศึกษา การแก้ไขปัญหายาเสพติด การกีฬา นันทนาการ และการสาธารณสุขของตำบลมีประสิทธิภาพ
๓. ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีประสิทธิภาพ
๔. เศรษฐกิจชุมชนมีความเข้มแข็ง ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น
๕. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ให้ได้รับการดูแลรักษา ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ฟื้นฟู
๖. การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ทำนุบำรุงศาสนา สืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้คงอยู่สืบไป
๗. การบริหารจัดการขององค์กรดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาลอย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของประชาชน

๒.๗ จุดยืนทางยุทธศาสตร์

องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด ให้ความสำคัญต่อการดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ในด้านต่างๆ โดยเฉพาะการจัดบริการสาธารณะ หรือโครงสร้างพื้นฐานซึ่งถือเป็นภารกิจหลักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนการพัฒนา ด้านการศึกษา อันเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาคน ควบคู่ต่อการพัฒนาด้านสังคม เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน โดยยึดหลักการมีส่วนร่วม ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล และแผนพัฒนามาระดับต่างๆ รวมถึงการพิจารณา วิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการของประชาชน และความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด จึงกำหนดจุดยืนทางยุทธศาสตร์การพัฒนาไว้ ๗ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์ด้านโครงสร้างพื้นฐาน
๒. ยุทธศาสตร์ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต
๓. ยุทธศาสตร์ด้านการจัดระเบียบชุมชน/ สังคม และรักษาความสงบเรียบร้อย
๔. ยุทธศาสตร์ด้านการวางแผน การส่งเสริม การลงทุนพาณิชยกรรม และการท่องเที่ยว
๕. ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม
๖. ยุทธศาสตร์ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่น
๗. ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการที่ดี

๒.๘ ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

ในภาพรวมแล้วยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด มุ่งพัฒนา ๗ ด้านด้วยกัน ได้แก่ ยุทธศาสตร์ด้านโครงสร้างพื้นฐาน , ยุทธศาสตร์ด้านงานส่งเสริมคุณภาพชีวิต , ยุทธศาสตร์ด้านการจัดระเบียบชุมชน/ สังคม และรักษาความสงบเรียบร้อย , ยุทธศาสตร์ด้านการวางแผน การส่งเสริม การลงทุนพาณิชย์กรรม และการท่องเที่ยว , ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม , ยุทธศาสตร์ด้านศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่น , ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารจัดการที่ดี

๓. การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

๓.๑ การวิเคราะห์รอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์ปกครองส่วนท้องถิ่น

(ใช้การวิเคราะห์ SWOT Analysis/Demand (Demand Analysis) / Global Demand และ Trend ปัจจัยและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา อย่างน้อยประกอบด้วย การวิเคราะห์ศักยภาพ ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านการศึกษา ด้านผังเมือง ด้านเทคโนโลยี ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม)

วิเคราะห์ศักยภาพด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงต่อการพัฒนาท้องถิ่น

๑. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ผลการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด ในปีที่ผ่านมาได้มีการพัฒนาและช่วยแก้ปัญหาความเดือดร้อนและบรรเทาความต้องการของประชาชนในด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านสาธารณูปโภค ด้านแหล่งน้ำได้ระดับหนึ่ง เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านงบประมาณประกอบกับต้องรับผิดชอบพื้นที่ครอบคลุมทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด จึงไม่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวให้หมดไปเพราะต้องใช้งบประมาณมาก แต่ความต้องการของประชาชนด้านนี้จึงมีอีกจำนวนมาก เช่น การก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซมถนนและอื่น ๆ ภายในชุมชนหมู่บ้านการขยายเขตไฟฟ้า ระบบประปา แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรทำให้ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างทั่วถึงพื้นที่ตามแผนที่กำหนดไว้ จึงนำสภาพปัญหาและความต้องการที่เคยเสนอมา และดำเนินการจัดทำประชาคมเสนอปัญหาและความต้องการ บรรจุเข้าแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด เพื่อนำไปจัดทำแผนพัฒนาสามปีขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด แก้ไขในปีต่อไป

๒. ด้านเศรษฐกิจ

องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด ได้ดำเนินการตามนโยบายรัฐบาลโดยตลอด แต่ก็ไม่สามารถแก้ไขปัญหาทางด้านนี้ให้หมดไปเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจตกต่ำต่อเนื่องมาหลายปี พืชผลทางการเกษตรตกต่ำขาดเงินทุนหมุนเวียนในภาคอุตสาหกรรมต้องลดการผลิตลดคนงาน ทำให้คนว่างงานเพิ่มมากขึ้น ไม่มีรายได้เลี้ยงครอบครัว องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด ได้ส่งเสริมอาชีพต่าง ๆ ให้ประชาชนในหมู่บ้านมีรายได้

เสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวสนับสนุนให้ประชาชนดำเนินงานตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมการประกอบอาชีพให้กับประชาชนได้พัฒนาฝีมือและมีการรวมกลุ่มพัฒนาผลิตภัณฑ์โดยอาศัยภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อทำธุรกิจขนาดย่อม จัดตลาดกลางร้านค้า ชุมชน ศูนย์จำหน่าย ให้เกษตรกร กลุ่มอาชีพ นำสินค้ามาจำหน่ายและพัฒนาด้านเศรษฐกิจในทุกรูปแบบเพื่อสร้างชุมชนให้เข้มแข็งต่อไปในอนาคต

๓. ด้านสังคม

ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจที่ผ่านมาและการแพร่ระบาดของยาเสพติดในปัจจุบัน ทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนไม่ดีเท่าที่ควรขาดการป้องกัน รักษา และการดูแลสุขภาพอนามัยของตนเอง ขาดโอกาสทางการศึกษา รวมทั้งสวัสดิการและกิจกรรมนันทนาการไม่เพียงพอ องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด จึงได้มีการส่งเสริมความรู้และป้องกันการระบาดของยาเสพติดทั้งในเชิงรุกและเชิงรับ รมณรงค์ส่งเสริมหมู่บ้านปลอดยาเสพติดพัฒนาคุณภาพชีวิตคนชรา ส่งเสริมให้เยาวชนและประชาชนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ สร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ในองค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งส่งเสริมการจัดการศึกษา มีการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมไปพร้อม ๆ กันเพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๔. ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ปัจจุบันปัญหาด้านการศึกษาเป็นปัญหาที่สำคัญที่จะต้องเร่งเสริมสร้างการเรียนรู้ให้แก่ประชาชนเพื่อเป็นหารพัฒนาศักยภาพของประชากรให้มีคุณภาพ สามารถพัฒนาตนเองให้เข้ากับยุค และสังคมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา หากไม่มีการส่งเสริมการเรียนรู้จะทำให้ประชากรตกเป็นผู้ด้อยโอกาสทางสังคมมีทางเลือกในการดำเนินชีวิตน้อยลงจึงจำเป็นต้องมีการส่งเสริมการเรียนรู้ในทุกระดับตลอดจนรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนให้คงอยู่ตลอดไป

๕. ด้านผังเมือง

๖. ด้านเทคโนโลยี

๗. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด ได้เล็งเห็นปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัดและขาดจิตสำนึกในการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทำให้เกิดมลพิษต่าง ๆ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินการขุดลอกคลองระบายน้ำ ซึ่งก็แก้ปัญหาได้ระดับหนึ่ง ในปัจจุบันจะต้องพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้สมดุลต่อไป

๘. ด้านสาธารณสุข

ปัญหาสุขภาพของประชาชนเป็นปัญหาที่สำคัญที่มีผลต่อการพัฒนาชุมชนหรือการพัฒนาประเทศซึ่งรัฐบาลก็ได้ให้ความสำคัญในการสร้างเสริมสุขภาพของประชาชนของชาติให้ทุกคนมีสุขภาพที่ดี หากไม่มีการดูแลสุขภาพของประชาชนอย่างทั่วถึงแล้วจะส่งผลทำให้เกิดปัญหาในภาพรวมของการพัฒนาในทุกด้านดังนั้นจึงต้องมีการเอาใจใส่ดูแลสุขภาพของประชาชนให้มีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์ ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ

๙. ด้านการเมืองการบริหาร

องค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด ได้พัฒนาด้านการบริหารจัดการ โดยจัดส่งบุคลากรไปศึกษาอบรมความรู้ในด้านต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานรวมทั้งจัดหาเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้ต่าง ๆ ให้สามารถปฏิบัติงานได้รวดเร็วและทันสมัย มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานให้ประชาชนได้รับทราบตามหลักธรรมาภิบาลด้วยความโปร่งใสตรวจสอบได้ และมีการส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่นโดยใช้เทคนิคระบบสารสนเทศเพื่อรวดเร็ว ทัวถึงและมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์

๓.๒ การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง

เพื่อประเมินสภาพการพัฒนาในปัจจุบัน และโอกาสในการพัฒนาในอนาคตขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด เป็นการประเมินถึงโอกาสและภาวะคุกคามหรือข้อจำกัดเป็นสภาวะแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น รวมถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของท้องถิ่นอันเป็นสภาวะแวดล้อมภายในขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis เพื่อพิจารณาศักยภาพการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสะอาด ในภาพรวม ดังนี้

๑) จุดแข็ง(Strength)

- ๑.๑ ราษฎรประกอบอาชีพด้านการเกษตรที่มั่นคง (ยางพารา ลองกอง เงาะ มังคุด ทุเรียน)
- ๑.๒ มีกฎหมายที่เอื้อต่อการบริการประชาชน
- ๑.๓ ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา และการบริหาร
- ๑.๔ การเมืองมีการแบ่งบทบาทและหน้าที่อย่างชัดเจน
- ๑.๕ ผู้บริหารมีอิสระในการบริหารท้องถิ่น
- ๑.๖ การบริหารโปร่งใส ตรวจสอบได้
- ๑.๗ ผู้บริหารท้องถิ่นมาจากประชาชน
- ๑.๘ ประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่นมีหลากหลาย
- ๑.๙ มีเส้นทางคมนาคมหลายสาย
- ๑.๑๐ มีถนนเชื่อมโยงระหว่างหมู่บ้าน
- ๑.๑๑ มีทรัพยากรธรรมชาติอยู่อย่างอุดมสมบูรณ์
- ๑.๑๒ มีพื้นที่ทำการเกษตรอย่างพอเพียง
- ๑.๑๓ มีผลไม้เศรษฐกิจ

๒) จุดอ่อน (Weakness)

- ๒.๑ ประชาชนขาดความรู้ในด้านการจัดการผลผลิตเชิงธุรกิจและการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิต
- ๒.๒ ประชาชนไม่มีความรู้ด้านเทคนิคและเทคโนโลยีต่างๆ ในการเกษตร
- ๒.๓ ประชาชนขาดความกระตือรือร้นในการช่วยเหลือตัวเอง รอภาครัฐช่วยเหลืออย่างเดียว
- ๒.๔ การสื่อสารระหว่างบุคลากรของรัฐและประชาชนมีอุปสรรค (ด้านภาษา)
- ๒.๕ การกระจายความช่วยเหลือจากภาครัฐไม่ถึงประชาชนเป้าหมายอย่างแท้จริง กระจุกตัวท่แกนบางกลุ่ม
- ๒.๖ ประชาชนขาดความร่วมมือกับรัฐในการให้ข้อมูลที่เป็นจริง
- ๒.๗ ขาดแคลนน้ำด้านการเกษตรในฤดูแล้ง ในบางพื้นที่
- ๒.๘ เส้นทางคมนาคมชำรุด เป็นหลุม เป็นบ่อ
- ๒.๙ ขาดน้ำดื่ม น้ำใช้ที่สะอาด
- ๒.๑๐ ระบบประปาขนาดใหญ่ไม่ทั่วถึง
- ๒.๑๑ บรรยากาศไม่เอื้อต่อการลงทุน
- ๒.๑๒ ไม่มีตลาดขนาดกลางรองรับผลผลิตทางการเกษตร
- ๒.๑๓ ราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ
- ๒.๑๔ การแก้ไขปัญหาต่างๆ ขาดการบูรณาการ
- ๒.๑๕ ไม่มีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป
- ๒.๑๖ ความไม่ต่อเนื่องของผู้บริหาร

๓) โอกาส (Opportunity)

- ๓.๑ พื้นที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมที่สมบูรณ์
- ๓.๒ มีการคมนาคมที่สะดวกเชื่อมโยงระหว่างอำเภอ
- ๓.๓ รัฐบาลมีนโยบายกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น
- ๓.๔ รัฐบาลกระจายงบประมาณสู่ท้องถิ่น
- ๓.๕ มีวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่หลากหลาย
- ๓.๖ ประชาชนส่วนใหญ่รักความสงบ
- ๓.๗ ราษฎรมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ และปรับบทบาทมาให้ความร่วมมือแก่ภาครัฐมากขึ้น

๔) อุปสรรค (Threat)

- ๔.๑ ผลผลิตทางการเกษตรราคาตกต่ำ แต่ต้นทุนการผลิตสูง
- ๔.๒ ความไม่สงบในพื้นที่ / ความมั่นคง
- ๔.๓ โทรศัพท์และโทรสารไม่ทั่วถึง
- ๔.๔ ประชาชนขาดการศึกษา
- ๔.๕ เจ้าหน้าที่ ขาดความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน
- ๔.๖ ขาดแคลนเงินทุน
- ๔.๗ ประชาชนมีค่านิยมเรื่องรักชาติไม่ถูกต้อง

- ๔.๘ ประชาชนไม่กล้าแสดงออก
- ๔.๙ ประชาชนไม่เข้าใจด้านการดูแลรักษาระบบนิเวศน์วิทยา
- ๔.๑๐ ขาดการดำเนินงานพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เมื่อภาครัฐไม่ส่งเสริมประชากรจะหยุดการดำเนินงาน
- ๔.๑๑ ค่าตอบแทนแรงงานในพื้นที่ต่ำ ทำให้แรงงานไปขายแรงงานนอกพื้นที่
- ๔.๑๒ ผู้นำบางส่วนไม่มีความเสียสละในงานส่วนรวม ทำให้ยากต่อการประสานไปถึงชุมชน
- ๔.๑๓ เกษตรกรบางส่วนมีหนี้สินทั้งนอกระบบในระบบ
- ๔.๑๔ ระบบน้ำไม่มีทำให้ต้องพึ่งพาธรรมชาติในการทำการเกษตรกรรม

